

Megyei Ujság

Magyar Nemzeti Múzeum

15. évfolyam

Noviszád, 1934 augusztus 31, péntek

203. szám

Megérkezett Budapestre a jugoszláv kereskedelmi delegáció

Ma kezdődnek a tárgyalások

Budapestről jelentik: Tomisics Jaraj, a jugoszláv külkereskedelmi intézet igazgatójának vezetésével jugoszláv kereskedelmi delegáció érkezett tegnap Budapestre.

A jugoszláv delegáció kompenzáci-

ós kereskedelmi tárgyalásokat folytat a magyar kormány kereskedelmi képviselőivel.

A tárgyalások ma délben kezdődnek a kereskedelmi minisztériumban.

Nagyszabású sztrájkok Rio de Janeiroban és környékén

A sztrájk a múlt csütörtöki véres események miatt tört ki

Rio de Janeiróból jelentik: Rio de Janeirot és a szomszédos városokat sztrájkhullám borította el. A sztrájk az augusztus 23-iki események miatt tört ki. Ezen a napon

véres uccai harcokra került a sor egy baloldali radikális csoport által rendezett háboruellenes tüntetés alkalmából. A rendőrség fegyverét használta. Negy ember meghalt és harmincan többé-kevésbé súlyosan megsebesültek.

A sztrájkban többek között résztvesznek a villamosvasuti alkalmazottak, kikötőmunkások, pékek, fémmunkások, rézkovácsok, üvegfüvők és azoknak a gőzkompoknak alkalmazottai, amelyek Rio és az öböl tulsó partján fekvő városok között a forgalmat lebonyolítják.

Amikor a közúti és a gőzkompforgalmat sztrájkőrökkel akarták lebonyolítani, a sztrájkolók ezt közúti akadályozták meg.

A sztrájk megszűnésére egyelőre nagyon kevés a kilátás.

Japán megszerezte a szovjethadsereg felvonulási tervét

A fontos okmányokat egy amerikai kémnő fényképezte le

Newyorkból jelentik: A szovjet tókiói kémiszervezete megállapította, hogy Japán birtokába került a vörös hadsereg 1932-ben szerkesztett felvonulási terve. A nyomozás során sikerült megállapítani, hogy a tervet egy

fiatal amerikai kémnő juttatta a ja-

pánok kezére.

A kémnő takarítónői állást vállalt a szovjet hadügyi népbiztosság épületében és három hónapon át folytatott türelmes kísérletezés után sikerült neki a fontos aktákról fényképfelvételt készítenie. Az aktákért a kémnő nyolcvanezer dollárt kapott.

Elkerülhetetlen az amerikai szövőipari munkásság sztrájkja

A gyárosok nem hajlandók a munkások kiküldötteivel tárgyalni

Newyorkból jelentik: A szövőgyárosok megtagadják a munkások kiküldötteivel meghívását, hogy a munkások

kiküldötteivel tárgyalásra üljenek össze és ezért a nagyszabású szövőipari sztrájk elkerülhetetlenné vált

A gyárosok azt hangoztatják, hogy a munkások követeléseit már csak azért sem teljesíthetik, mert

ha a munkások kiterőszakolhatják a felemelt munkabéreket, akkor a sztrájkban meg az az új rend lesz, amelyet a Roosevelt féle munkakollex teremlett.

A sztrájk kitörése esetén háromszáz ezer textilmunkás hagyja abba a munkát.

Még bizonytalan Barthou római utazásának időpontja

BARTHOU

Párisból jelentik: A Journal értesülései szerint

Barthou francia külügyminiszter római utazásának időpontját még nem állapították meg, de kétségelen, hogy a látogatásra az ősz folyamán sor kerül.

A francia lap nagy fontosságot tulajdonít Barthou látogatásának és arra számít, hogy az az európai békekötésre és a két ország közötti kapcsolatokra egyaránt üdvös eredményeket hoz.

Az indiai alkirály az alkalmány-reformról

Simlából jelentik: Az indiai alkirály a törvényhozásban beszédet mondott az alkalmányreformról. Kijelentette, hogy

az angol nép teljes jóakarattal és együttérzéssel kíséri a hinduk magától értetődő politikai törekvéseit

Beszédében részletesen foglalkozott a polgári ellenállás kérdésével is és hangoztatta, hogy ez a mozgalom már elveszítette jelentőségét.

Romániában újból csökkentik a köztisztviselők fizetését

Bukarestből jelentik: A román kormány a lapok jelentése szerint

végleg elvetette azt a tervet, hogy takarékosági szempontból elbocsátása az 1924 óta szolgálta ba lépett állam tisztviselőket.

Ezzel azonban a kormány úgy akar újabb megtakarításokhoz jutni, hogy a tisztviselők fizetését ismét csökkenti.

A hálókocsi tengelyén utazott Budapestről Szuboticáig egy varsói szabósegéd

A gyorsvonat potyautasa Törökországba akart jutni, de Szuboticán lefűlelték

A szubotici vasúti állomáson olyan körültekintő a rendőrségi közegek ellenőrzése hogy minden csempészési vagy szökési terv kudarcot vall a rendőrségi közegek szemfülességén. Számtalanszor megesett már, hogy épen Szuboticán szedtek le a vonatok tengelyéről olyan potyautasokat, akik több külső határőrség figyelmét elkerülték. Szerdán éjszaka ismét

világjáró potyautast találtak a budapesti gyorsvonat alatt.

Gyergyánov Rajkó rendőrtisztviselő a vonat ellenőrzése során megpillantott egy fiatal embert, aki a hálókocsi tengelyén kuporgott és azon igyekezett, hogy elrejtőzzék a vám-

vizsgáló közegek elől. Az utast leszállították kényelmetlen helyéről és kihallgatták a komeszáriátuson. ahol Kaminszki Vladimir 22 éves varsói szabósegéd nevére kiállított okmányokkal igazolta magát és elmondta, hogy a munkanélküliség űzte el hazájából.

Varsótól Budapestig gyalog tette meg az utat,

majd fellopódzott a nemzetközi gyorsvonatra és a hálókocsi tengelyén rejtőzött, míg le nem tartóztatták. Az volt a szándéka, hogy Törökországba szökik és ott vállal munkát.

A vasúti rendőrség a városi rendőrségnek adta át Kaminszkit, akit valószínűleg visszatoloncolnak hazájába.

Akit a fegyházból küldött fenyegető levél juttatott börtönbe

Véglegesen megpecsételték Martinovics Fábian sorsát

Április első napjának létségekivül egyik legnagyobb szenzációja Martinovics Fábian különös bűnyüvének tárgyalása volt.

Négy évvel ezelőtt, 1930 augusztusának végén Nikolics Tóni bácskógradistai cigány legény több társával együtt behatolt Klein Sándor ugyancsak bácskógradistai kereskedő házába és

fegyveres erőszakkal mintegy 2000 dináros rablást követett el.

A főtárgyalást 1931 márciusában tartották meg az ügyben és Nikolicsot nyolc évi börtönbüntetésre ítélték. A tárgyalás során

Martinovics Fábian bácskógradistai vendéglős elle ms felmerült a bűnrészeség vádjja, de bizonyítékok hiányában felmentették.

Két évvel utóbb azután váratlan és meglepő fordulat történt. A cigánylegény

levelet írt a börtönből édesanyjának

melyben azzal fenyegetőzött, hogy elárulja Martinovicsot, ha nem tartja be ígéretét.

A levél a csendőrség kezébe került és ennek alapján új tárgyalást rendeltek el.

Az izgalmas jelenetekben bővelkedő tárgyaláson Martinovics midvégig ártatlanságát hangoztatta,

de mivel Nikolics ellene vallott és nem tudott alibit igazolni, öt év börtönbüntetésre ítélték.

Az ítélet ellen úgy a védelem, mint az államügyész panasszal élt. A noviszádi semmitűszék tegnap foglalkozott a semmiségi panasszal és a tárgyaláson teljes egészében megerősítette az elsőfoku ítéletet.

Tekintve, hogy újabb felelbezésnek helye nincsen, ezzel az ügy iratai egyszer s mindenkorra lezárultak és Martinovics Fábian sorsát véglegesen megpecsételték.

Tőzsde

Szilárd a buza és az ótengeri a noviszádi tőzsdén

A noviszádi terménytőzsdén a buza 110—112 dináros ár mellett és az ótengeri szilárdnak mondható. Az ótengeri megszilárdulásának főoka, hogy Sváje számára hajóárúként 94 dinárért veszik. A szárdított tengeri 86—88 dináros ár mellett csendes. A buzával kapcsolatban a lisztárak is valamivel emelkednek.

BUZA 79 kgos 2% Noviszád környéki 107.50—110, Szombor környéki 105—107.50, középbácskai 107.50—110, felsőbácskai 107.50—110, tiszai uszályrakomány 117.50—120, dunai uszályrakomány bácskai és bánáti 115—117.50, begai uszályrakomány 116—118, felsőbánáti 105—107.50, délbánáti 102.50—105, szerémi 105—107.50, szlavóniai 106—108.

ROZS Bácskai 85—87.50.

ARPA 65—66 kgos bácskai és szerémi 104—106, 67—68 kgos bácskai és szerémi 120—122.50.

ZAB Bácskai, szerémi és szlavóniai 62.50—65, bánáti 60—62.50, hajórakomány 66—68.

TENGERI Bácskai 89—91, Szombor környéki 90—91, bánáti 85—87, szerémi indijjai 89—91, szávai hajórakomány 94—96, begai hajórakomány 95—97, tiszai és dunai hajórakomány 95—97.

BUZALISZT Bácskai és bánáti nullás gg és g 185—205, kettes 165—185, ötös 145—165, hatos 120—140, hetes 105—110, nyolcas 105—107.50, szerémi és szlavóniai nullás gg és g 185—195, kettes 165—175, ötös 145—155, hatos 120—130, hetes 105—110, nyolcas 105—107.50.

BUZAKORPA Bácskai és szerémi jutazsákokban 74—76, bánáti jutazsákokban 72—74, hajórakomány jutazsákokban 81—83.

FEHERBAB Bácskai és szerémi 2% zsák nélkül 135—140, hajórakomány zsák nélkül 140—142.50.

Forgalom: Közepes.

Irányzat: Barátságosabb, buza és liszt változatlan.

—o—

Külföldi tőzsdézáratok

A dinár árfolyama: Budapest 7.80—30, Bécs 9.29—9.41, Prága 55.30—55.70, Berlin 5.60—5.69 London 217.50.

Zürich. Beograd 7.00, Páris 2023.25, London 1521.5, Newyork 801.75, Brüsszel 71.80, Milánó 26.27, Madrid 41.85, Amszterdam 207.35, Berlin 120, Bukarest 3.06.

Árak a budapesti terménytőzsdén és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a készárúpiac irányzata gyenge volt. Tiszavidéki buza legalacsonyabb árfolyama 16.20—16.80, felsőtiszai 15.60—16.30. A határidőpiac irányzata elgyengült,

tengeriben barátságos. Buza októberre 15.88—15.89, márciusra 16.97—16.98, rozs októberre 12.43—12.44, márciusra 13.39—13.40, tengeri szeptemberre 11.00—11.05, májusra 10.72—10.73.

A kötél elszakadt, de az öngyilkos mégis meghalt

Különös véget ért Topolán egy hányatott életű fiatal ember, aki önkézevel akart végetvetni életének. Német Zsuzsó Pál 28 éves gépkocsivezetőt meglehetősen ismerték a községben, főként vsielt dolgairól. A rossz utra tért fiatalember 1929-ben a topolai nagytemplomot is kirabolta és másfélévet ült ezért. Kisebb-nagyobb vétségek miatt azonban állandóan baja volt a rendőrséggel. Szerdán a kora reggeli órákban maga is elunta komisz életét és elhatározta, hogy öngyilkosságot követ el. Kiment a Vojnics Béla tanyájánál lévő elhagyott vízimalomba és felakasztotta magát. Röviddel utóbb a kötél elszakadt és az ájult ember a sekély vízbe zuhant. Mivel azonban a vízben sem tért magához, belefulladt a pocsolyába. Így történt, hogy az elkéseredett Német Zsuzsó öngyilkossága voltaképpen nem sikerült, de mégis halálát lelta.

Ha a kisgyerek az uton játszik

Halálos elgázolás Csurugon

Megrendítő szerencsétlenség történt szerdán a délelőtti órákban Csurugon.

Milin Ráda, ottani gazdálkodó fia társaságában kocsival a rétbe igyekezett. Az uton lévő fűben játszó Supic Milivoj Bránko nevű két éves kisfia. A legnagyobb szerencsétlenségre sem a kiesi nem vette észre a közeledő szekeret, sem Milinék a kis Bránkót s így következett be a tragédia.

A lovak elgázolták a két éves kisfiút s a gazdálkodó már csak rémült kiáltásaira lett figyelmes.

Azonnal megállította a kocsit és kihuzta a kerekek alól a súlyosan sérült gyereket, majd orvoshoz hajtattott sebesen. A kis Bránkót első segélyben részesítették, ápolás alá vették, azonban hiába volt minden jóakarát.

A kis Supic Branko ugyanaznap délben meghalt.

A hatóságok megindították az eljárást annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Mindenki • Mindenki • Mindenki
éretlen kár! éretlen baleset! meghalt!

Kérjen ajánlatot!
Dunav bizt. t.
Zagreb, Martićeva 8.

Főközigazgatóság:
Noviszád, Szombor, Páris, Prága, Bécs, London, Moszkva, Subotica, Belgrad, Zagreb, Szubotica, 1930.
Csinálunk minden községben.
Változó biztosítók: tűz, villám, betörés, lopás, járgány és baleset ellen, valamint az ember életére.
Kedvező feltételek! Olcsó díjtételek!

— Ha fáradt és izgatott, ha a hasban feszülés érzése kínozza és gyakori félelemérzetben szenved, akkor igyék reggelként éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bélgázfejlődést s elhárítja a vértörléseket.

— Upton Sinclair lesz Kalifornia kormányzója. Sanfranciskóból jelentik: Upton Sinclair, az ismert regényíró Kalifornia állam kormányzójává jelöltette magát és jó kilátásokkal indul a választási küzdelemben. Az első szavazási eredmények szerint háromszor annyi szavazatot kapott, mint az utána következő jelölt.

Ujabb halálos ítélet Ausztriában

Az ítéletet szerdán éjszaka végrehajtották

Leobenből jelentik: A st.-galleni felkelők ügyében a leobeni katonai törvényszék Ebner Ferenc fővadlóját szerdán kötél általi halálra ítélte. Ebner Ferencen a halálos ítéletet éjjel tizenegy óra után végrehajtották.

Akadályokkal jár Oroszország felvétele a Népszövetségbe

A svájci szövetség tanácsa a felvétel ellen foglal állást

Londonból jelentik: A Daily Express azt írja, hogy a szovjet Oroszországnak a Népszövetségbe való felvétele elé komoly akadályok tornyosulnak. Biztosra vehető — írja a lap, — hogy

a svájci szövetségi tanács a szovjet felvétel ellen foglal állást.

A lap attól tart, hogy

a népszövetségi közgyűlésen erős ellenzék alakul ki a felvétel ellen,

ami kihatással lesz a Népszövetségi Tanács állásfoglalására is. Ahhoz pedig, hogy a szovjet állandó tanács tag lehessen, a Népszövetség tanácsának egyöntetű szavazására lenne szükség.

— o —

Hitler helyettesítésének kérdése

Göring lesz az alkancellár, szélesebb hatáskörrel mint Papan

Berlinből jelentik: Híre jár, hogy Hitler helyettesítésének kérdését a következőkép rendezik: Hess Rudolf, aki eddig Hitlert a nemzeti szocialista párt élén képviselte, továbbra is megtartja megbízatását.

Hitlert mint kancellárt és vezért Göring orosz miniszterelnök helyettesíti. Göring így alkancellár minőségét kapja,

de szélesebb hatáskörrel, mint aminővel Papan rendelkezett.

— o —

GÖRING

Aki mindig lopott, ha részeg volt

A szombori törvényszék nyolcvévi szigorított fogházra ítelt egy notórius tolvajt

Szomborból jelentik: Dr. Veszeloovszki Dezső hármastanácsa szerdán tárgyalta Centner Ferkó (Cigó) podravlyei születésű cipész bűnügyét, akit a zügyész két rendbeli lopással vádol. Centner 1933 november 16-án Dárdán belopódzott Rittinger Ferenc lakásába és onnan 125 dinár készpénzt, egy télikabátot és borjupecsenyét elvitt. Az 1934 április 23—24-re virradó éjjel Mózer Antal beljei kocsmárosától, akinél szolgált, a konyhai kis ablakon át behatolt Mózer lakásába és a bezárt szekrényből, amelynek kulcsát megtalálta, kivett 396 dinárt. A szerdai fő-tárgyaláson a vádlott

mindkét lopást beismeri, szegénységét és részegségével védekezett.

A vád és védbeszédek meghallgatása után a bíróság Centnert egy évi szigorított börtönrre ítélte jogerősen.

Ugyancsak dr. Veszeloovszki hármastanácsa tárgyalta Kirchhoffer József batina születésű 30 éves hajófutó bűnügyét. Kirchhoffert 1931-ben Mitrovicán egy évi szigorított börtönrre ítelték, 1932-ben a noviszádi törvényszék ugyancsak lopásért 5 óra és később 1 évre ítélte végül a dunai hadosztály katonai bírósága szintén lopásért 1 év

és 2 havi szigorított fogházra. A szerdai tárgyaláson az ügyész négy rendbeli lopással vádolta. Kirchhoffer a vádbeli cselekményeket azzal követte el, hogy 1930 március 1-én a vinkovcei állomáson egy csomagot lopott el ruhaneműekkel, 1933 május 15-én Batinán észrevétlenül belopódzott az ott állomásozó „Belje“ nevű hajóra és kabinjából különböző ruházati cikkeket vitt el 320 dinár értékben, ezzel megkárosította Popovics Mátyás kapitányt és Bajler Antal matrozot, aki a lopás alatt a kabinban aludt. 1933 május 16-án Dubosevicán behatolt volt iskolatársra lakásába onnan szintén ruhaneműeket vitt el 505 dinár értékben, végül 1933 május 18-án Apatinban belopódzott a 35. számú A. P. T. E. jelzésű teherhajóra és kabinjából

különböző dolgokat vitt el 1265 dinár értékben.

amelyek Kartályi József kormányos tulajdonát képezték. Ezzel négy esetben lopást követett el. A második vádlott Balog Tamás apatini teknővájó cigány, akit az ügyész orgazdasággal vádol, mert Kirchhoffertől egy pár csizmát és egy ébresztőórát vett meg 50 dinárért pedig tudhatta, hogy lopott dolog.

1934 IX. 1-10 MEGHÍVJUK ÖNT 1934 IX. 1-10

Ljubljana Nagyvásár

50% os vasúti kedvezményre jogosító igazolványt kiad minden vasútállomás 5 D.ért

40.000 m² - 5 kiállítás

Zene - Művészet - Egészségügy
Telepítés - Hatalmazás - Baromfi,
kecske, uh, kutyá - Építészeti
„Weekend” - Takarékosság -
Butor - Rádió - Elektromos -

SZLOVÉN ÜNNEPI JÁTÉKOK!

Harmonikások versenye! - Nagy sz rakozó park!

Kirchhoffer beismeri a terheire rótt lopásokat, de kijelenti, hogy

nyomora és elkeseredése vitte rá és részegségében nem tudta mit csinálni.

Balog kijelentette, hogy nem tudta a dolgokról, hogy lopottak. A tanúkihallgatások, a vád és védbeszédek elhangzása után Kirchhoffert négy rendbeli lopásban mondták ki bűnösnek és

8 évi szigorított fogházra ítélte.

Az ítélet ellen az ügyész sulyosbítástért a tul szigorú ítélet ellen a védő dr. Schmidt felebbezett. Balogot a bíróság felmentette.

Nagyszabású tűzoltó ünnepségek lesznek Szentán szeptember 8-án és 9-én

Szentáról jelentik: A szentai Önkéntes Tűzoltó Század szeptember 8-án és 9-én rendezi 60 éves fennállásának jubileumát.

A jubileumi ünnepségekkel kapcsolatban szentelik fel a század új zászlaját, melyet Szenta város és a szentai közönség adományából szereztek be.

Az ünnepségeket előkészítő bizottság állandó munkában van s

fáradtságot nem kimélve dolgozik hogy a jubileumi zászlószentelési ünnepséget minél szebbé tegye.

Az ünnepséggel kapcsolatos tűzoltóversenyekre egymásután érkeznek a nevezések. Eddig mintegy 20 dunabánsági tűzoltó csapat jelentette be a versenyen való részvételt. A verseny győzteseit nagy értékes serleggel jutalmazzák. A szentai tűzoltó század ez ünnepségek során a szentai városháza épületén mutat be tűzoltó gyakorlatokat. Este műkedvelő előadást tartanak az Eugen szálló színháztermében.

Az időjósítás új módja

Egy amerikai tudós felfedezése

Sanfranciskóból jelentik: Az időjósításnak teljesen új módját fedezte fel Newlen Albert, a híres Rickert obszervatórium igazgatója. Megfigyelték ugyanis, hogy

a földrengésjelző készülék apró kilengéseket mutat akkor is, ha nincs földrengés.

Egy ideig azt hitték, hogy a szeizmográf tüjének kilengése a tenger víztömegeinek mozgásával kapcsolatos, de hosszas tanulmányok után rájöttek, hogy

a tüj kilengését légköri változások okozzák.

Newlen professzor szerint a tüj mozgásából meg lehet jósolni a viharok kitörését és azt is, hogy milyen irányból jönnek.

Ha a tüj által rajzolt jelek stírián következnek egymás mellett, a barométer emelkedni fog és jó idő lesz míg ritkarajzu jelek viharra mutatnak.

A vonalak iránya azt mutatja, hogy az időjárás változása milyen égtájakról várható.

— o —

Két tárgyalás a noviszádi törvényszéken

„Üssétek emberek, ez az én konkurenciám...”

Huszonöt éves fiatalember, aki már ötször ujra kezdte az életét — most pedig börtönbe kerül

Két mérőben ellentétes színezetű és jellegű bűnügyet tárgyalt tegnap délelőtt a noviszádi törvényszék Longinovicz Ilija hármastanácsa. Két teljesen elütő ember állt a bíróság elé, végeredményben azonban mindkettőjüket ugyanaz a dolog sodorta a vádlottak padjára: a kenyér, ami nem volt, illetve amelyből le akartak törni egy darabot. S aki nem hinné, ebből a két nem mindennapi példából is megtanulhatja, hogy minden ember elveszíti józan gondolkodó képességét, ha életének lehetősége forog a kockán.

A művészetekért rajongott és lopásra vetemedett

Az első tárgyalás hőse Kovács Antal, bácsokradistei születésű, huszonöt éves szücsmester. Kovács Antalt különösen Sztaribecsejen és környékén ismerik igen jól. A rokonszenves, jómegjelenésű fiatalember meglehetősen jó névnek örvendett nemrégén a tiszamenti kisvárosban.

Műkedvelő előadásokat rendezett és szervezett, elég szép sikerrel.

Egy időben a legjobb becsei műkedvelőket gyűjtötte maga köré, úgy hogy többször vidékre is meghívták őket, ahol ugyancsak megérdemelt sikert arattak.

A fiatal szücsmester azonban, aki titkon versfaragással is foglalkozott, szerencsétlen csillagzat alatt született. Családi életében nem volt nyugalma és üzleti vállalkozásai mindig zátonyra futottak, ha valamiképpen kezdett zöldágra vergődni. Pedig Kovács épen nem nevezhető lelemény nélküli fiatalembernek. Két-három év előtt derűs szenzációja volt Becsének, a nehezen küzködő szücsmester macskákából készített szőrmét. Akkortájt nem is neveztek másképpen, csak macskás Kovácsnak.

Ezek a derűs-göndu napok azonban úgy tűntek el Kovács életéből, mint a szivárvány az égről. A múlt év januárjában 15.000 dinár megtakarított pénze volt s június 8-án már lopásra vetemedett.

„Nem voltam ahoz szokva, hogy könyörögjek...”

Kovács Antal négy elemít és egy polgárit végzett. Az elnök kérdésére kijelenti, hogy bűnösnek érzi magát. Elmeséli, hogy azokban a napokban kétségbeesett állapotban volt. Feléje elhagyta, magával vitt mindent, ami valami értéket képviselt. Keserűségében felgyújtotta azt a keveset, ami megmaradt. Azután súlyos napok következtek. Nem volt munkája, nem volt mit ennie. Végső elkeseredésében éjjel egy és két óra között

álkucscsal felnyitotta a becsei cipésszövetkezet korzón levő kirakatát és ellopott 12 pár és 8 darab páratlan cipőt.

A lopott árut Beogradban és Noviszádon értékesítette.

— Nem voltam ahoz szokva, hogy könyörögjek s mivel mégsem akartam éhen pusztulni, lopásra adtam fejemet — tör ki belőle a keserűség. Elmondja, hogy egész élete csupa küzdelem és balszerencse. Ötször már újra kezdte életét, kéri ha lehet feltételelesen ítéljék el.

A bíróság rövidebb tanácskozás után a lehető legenyhébb büntetést méri ki Kovács Antalra és három havi szigorított fogházra.

Az osztálysorsjáték főhúzója augusztus hó 7-30-ig mindennap. Számos jutalom! Minden második sorsjegy legalább 1000 dinárt nyer! Sorsjegyek a főhúzás egész ideje alatt kaphatók a főelárusítónál:

LUSTIG LAJOS váltóüzlet, Noviszád, Kralja Aleksandra 13

valamint polgári jogainak egyévi felfüggesztésére ítélte.

Kovács Antal így hát börtönbe kerül, mert ahogyan maga mondja, a mostoha élet most már nemcsak pofozza, de rugdalja is...

Tizenöt dinárt akart keresni — összeverték

A második per vádlottja Kralj Ivan noviszádi városi gyepmester. A vádirat szerint Kralj 1932 július 6-án éjszaka megtámadta az ő mesterségébe vágó munkát végző Balaton Sándort és a Balaton által felfogadott fuvarost. A keresetét feltő gyepmester dühös haragjában

korlátszal többször ráhuzott Balatonra, majd a teljesen ártatlan és mitsem sejtő fuvarosra Krnja Gyorgyera támadt. Egyik munkása Hasszán Jozsip segítségével véresre verte

a hatvannyole éves fuvarost, akinek karját is eltörték.

A legsúlyosabb vádpont azonban az, hogy Kralj eközben felkiáltott:

— Üssétek emberek, ez az én konkurenciám

Igy ugyanis nemcsak súlyos testisértés, hanem a nehezebb következményű felbujtás vétsége is terhelné a gyepmestert.

Vallomása során Kralj beismeri, hogy megverte Krnja Gyorgyét. A keresetét feltette és érthető felháborodása, mert törvénytelen megkárosítói már évek óta rövidítik jövedelmét. Azt azonban mindenképpen tagadja, hogy

bármiféle kijelentéssel is verekedésre biztatta volna Hasszánt, vagy többi munkásait

Munkásai százalékra dolgoztak és így az ő vesztességét maguk is érezték, nem csoda ha okuk volt verekedni.

Krnja Gyorgye ezzel szemben határozottan állítja, hogy a gyepmester verekedésre biztatta munkásait. Maga különben teljesen ártatlanul keveredett a dologba. Balaton felfogadta, 15 dinárt akart keresni és fogalma sem volt, hogy Kralj miért vert olyan böszült dühvel.

Az egyetlen tanu kihallgatása után, aki lényegtelen vallomást tesz, a védelem újabb tanukihallgatások elrendelését kéri, annak a körülménynek tisztázására, hogy felbujtotta-e Kralj, vagy pusztán csak verekedett.

A bíróság rövidebb tanácskozás után magáéva teszi az indítványt és bizonytalan időre elnapolja a tárgyalás folytatását.

A szeszélyes Chaplin

Miért nem mutatták be eddig a világhírű komikus két legújabb filmjét?

Hollywoodból írják: Négy éve vár a világ egy új — Chaplin-filmre. Charlie legutolsó nagy sikere „A nagyváros fényei” című udarab volt, amely fél év alatt kétmillió dollárt jövedelmezett. Miért hallgat a fehér vászon legnagyobb komikusa, miért zárkózik be a stúdiójába és miért nem ad életjelt magáról?

Ezre a kérdésekre Chaplin intim barátai tudnak válaszolni. A válasz elég meglepő, amennyiben kitűnik belőle, hogy

Chaplin az utóbbi két esztendő alatt két filmet gyártott. Erről azonban sem Európa, sem Amerika nem tud. Csak egy kis mexikói városban mutatták be az egyik filmet egyetlenegyszer. És bár a filmnek hatalmas sikere volt és az emberek valóságos nevetőgörcsöket kaptak, Chaplin mégsem volt hajlandó a filmet utjára indítani.

Ugyanígy tett a második filmmel is, amelyben ő és fivére, Sidney játszóak a főszerepeket és amely bizonyos mértékben a nagy komikus életrajzát tartalmazza.

Az első film, amelynek címe „A halhatatlan ember” és amelyet a mexikóiak olyan harsány derültséggel fogadtak, Charlie mint egy Xan-Lippe férjét mutatja be. Felesége a filmen egy fejjel magasabb nála és állandóan üldözi és terrorizálja. A film komikus hatása főleg abban van, hogy Chaplin szereti és becsüli a feleségét.

A papushöst utolérhetetlen komikummal alakítja és ebben a filmjében ismét tanúságot tesz páratlan emberábrázoló készségéről.

Annál érthetlenebb tehát az az elhatározása, hogy ezt a filmet nem akarja a világnak bemutatni.

Ez a titkolódzás azonban nagyon jellemző Chaplinra, mert nála valóban sohasem lehet tudni, hogy a következő pillanatban milyen elhatározásra jut. Elég gyakori például a következő eset: Chaplin megjelenik a műteremben, ahol minden elő van készítve a felvételhez. Az operatőrök, szereplők, technikusok, rendezők és segédrendezőik már mind a helyükön vannak, a dísz-

letek is teljesen készek és csak Chaplinra várnak. A nagy komikus végre megjelenik. Nagyon jókedvű, barátságosan üdvözlöli a jelenlevőket, megnézi a díszleteket, majd kezét dörzsölve, így szól:

— Uraim, ma tényleg semmi kedvem sincs dolgozni. Egyébként nincs itt nagyon hideg?

A következő pillanatban már autójában ül és japán sofőrje hazaviszi.

Chaplin néha olyan szeszélyes mint egy gyerek.

Ezzel magyarázható a számtalan affér, amelybe belebonyolódik és a róla keringő számtalan anekdóta is. Emlékezetes, hogy milyen különösen viselkedett, amikor első ízben járt Európában és program szerint Southampton polgármesterének kellett volna a hajó fedélzetén üdvözölni. Chaplin tudta, hogy a polgármester üdvözlő beszédére válaszolnia kell és ez a tudat szinte pokoli kinokat okozott neki. Elvesztette étvágyát és olomsúlyként nehezedett rá az a pár szó, amit mondania kellett. A beszédből ugyan olyan próbát tartott, mintha valamelyik nagy jelenetére készült volna és a próbán titkárjának is jelen kellett lennie.

Amikor azután a lordmayer teljes hivatalos ornátusában a hajó fedélzetére lépett, Chaplint csak a legnagyobb nehézségek árán lehetett előcipelni kabinjából.

A polgármester beszéde összesen talán husz szóból állott, mire Chaplin mindössze ennyit tudott kinyögni:

— Kegyelmes uram nagyon meg vagyok hátrva ettől a szívélyes fogadtatástól. Hálaosan köszönöm.

Chaplint néha valósággal gyötíri a világhíre. Az újságírók és a fotóriporterek elől mindig menekül és önkritikáját már szinte a tülzásba viszi, mert tudja, hogy világhírét magánéletének minden legkisebb mozzanata befolyásolhatja. Talán ez az oka annak is, hogy legújabb filmjeit az íróasztalában heverteti, mert attól tart, hogy ezeknek esetleg nem lesz olyan sikerük, mint a korábbiaknak volt.

Japán is áttér a latin írásjegyekre

Néhány év múlva az egész országban bevezetik a latin betűket

Ismeretes, hogy Kemál pasa több más reformmal együtt a latin írásjegyeket is bevezette Törökországban. Ez a reform nagy sikerrel járt,

mert a latin írásjelek nagy mértékben hozzájárultak Törökország fejlődéséhez

az utóbbi évek alatt és az idegenforgalmat jelentékenyen megkönnyítették.

Ezt a jelentős sikert a tokiói illetékes tényezők is felismerték és már törvényt készítettek elő, amely szerint

a japán nemzeti írásjeleket is latin betűkkel cserélik le.

A javaslatból a konzervatívok heves ellenállása dacára mégis törvény lett és most tartották meg Tokióban ünnepélyes keretek között az első diákok vizsgáját, akik latin írásjelekkel írták vizsgai dolgozatukat. A latin írásjegyeket egyelőre csak az iskolákban használják Japánban, de néhány éven belül kényszerintézkedéseket akarnak tartani az egész országban, hogy a latin betűk használatát általánossá tegyék.

A soknevű álmérnök mindenáron örököst akar...

Hajszja a hozományok és a gyermek után — Soknejűség, közokirathamisítás és csalások a „sorsüldözött” hitbizományos ellen szóló vádiraton

A Beogradi törvényszék hármias büntető tanácsa nem mindennapi szélhámos ügyben tartott tárgyalást. A vádlottnak a hatóságok nem tudják az igazi nevét, azt sem tudják honnan származik. Állítólag Magyarországból jött Jugoszláviába a Károlyi Mihály féle kormány bukása után.

A vádlott elmesélte, hogy gróf Károlyi főszolgabíróvá nevezte ki, azonban a kormány bukása után el kellett hagynia az országot.

Otthagyta édesapja hitbizományát is, amelyet akkor nagybátyja vett át, nehogy elkobozzák. Ez a nagybácsi ma már 99 éves és mindennap meghalhat...

A vádlottnak hét-nyolc neve van, felesége pedig számszerint öt.

Négyvel törvényesen megesküdött egyvel csak teljes esküvői díszben lefénnyképezte magát.

Foglalkozása állítólag mérnök. Legalább is a vádlott ezt állítja. Ezért azonban felelősségre vonják.

— Sietnem kellett, uraim — mondja a vádlott — mert nagybátyám, mint már említettem, 99 éves és mindennap meghalhat.

Az örökséget pedig csak a fiam kaphatja meg. Fiam azonban nincs...

feleségeim betegek voltak, beteg volt Sztevenka, beteg volt Vidoszava,

harmadikat kellett keresnem.

Arra a kérdésre, hogy mi a neve, kissé elhallgat és aztán felel:

— Kamenszki Kodega Ottó.

Hamis igazolványok és iratok

A bíróság asztalán több arcképes igazolvány van, mindegyike más névre szól. Az államügyész Kamenszki Kodega Ottó 42 éves petrogradi születésű nős, foglalkozás nélküli magyar állampolgárt, akit a

szombori törvényszék közokirathamisításért 10 hónapi börtönbüntetésre ítélte,

később a felsőbb bíróságok hat hónappal csökkentették le büntetését — azzal vádolva, hogy 1931 szeptember 17-én

Jovanovics Sztévkának mint mérnök mutatkozott be, megesküdött vele, majd az asszony 27 ezer dináros hozományát elköltve, elhagyta az asszonyt.

hogy 1933 április 23-án Pozsarevácon

Nikolics Vidoszava tanítónővel szemben ugyanígy járt el

bár már volt törvényes felesége, hogy ez év januárjában Beogradban Blazsek Miroszláv néven bemutatkozott

Nikolajevics Dragoszlava tisztviselő nőnek, megesküdött vele és megkérőztette az asszonyt 7 ezer dinárral.

Ezenkívül közokirathamisításokért is felel, amelyeket

Janezsics Ottó, Kamenszki Kodega Ottó és Blazsek Ottó névre állított ki

és hogy az esküvők alkalmával hamis köziratokat használt fel.

Egyetlen célom a gyermek...

A vádlott bünszónak érzi magát, azonban nem olyan mértékben, amint a vádirat tartalmazza.

— A jugoszláv törvények szerint nincs jogom mérnöknek nevezni magamat — ismeri be — azonban én a budapesti katonai műszaki iskolában tanfolyamot végeztem és az ilyeneknek joguk van a mérnök név viselésére.

Ezt az állítását természetesen egyetlen okmányal sem tudja bizonyítani, mert iratai — állítása szerint — Koszovszkamitrovicán eltűntek. Valaki elrabolta őket. Attól az időtől kezdve saját maga készítette el a szükséges okmányokat.

Kamenszki Kodega Ottó tovább beszél és vallomása egész ideje alatt egyetlen mentődeszkába kapaszkodik: a gyermeke.

— Hígyjék el uraim,

előttem csak egyetlen cél lebegett, a gyermek.

A házasságokat is csak a gyermek, az örökös végett kötöttem. Az első két asszony...? Nos hát igen... úgy indult a dolog, az első feleségemnél két ízben is volt remény, a másíknál egyszer... az orvos is megállapította... de aztán semmi... Nekem pedig

sürgősen örökös kellett,

mert a nagybátyám minden pillanatban meghallhatott és csak egy gyermek menthette meg a helyzetet.

— Ugyan milyen nagy birtokot kíván örökölni? — kérdezi az elnök a vádlottat. Ki az a 99 éves nagybácsi? Talán csak nem valami Eszterházi?

— Nem mondhatom meg, mert ha megtudják, hogy büncselekményt követtem el, akkor az egész dolog vízbe esett.

A nagybátyám, ha nem is Eszterházy, de közel jár hozzá...

A „Természetbarátok” turistaegyletének noviszádi csoportja szombaton, szept. hó 1-én

a „Szerb iparosok egyesületének” helyiségében (Zmaj Jovan Jovanovića u.) nagy

SZÜRETI MULATSÁGOT

rendez. — Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 7 dinár. — A mulatságon a zenét a nyomdászok kítűnő zenekara, a „Szloga” szolgáltatja. —

Arra a kérdésre, hogy megbánta-e tetteit, a vádlott kijelentette, hogy igen, azonban valamennyi feleségét bőségesen kárpóltolja.

— Ha majd fia születik... — jegyzi meg mosolyogva az egyik bíró.

— Igenis uram, — válaszol roppant komolyan a soknevű Ottó mánás.

Asszonyok és hozományok

A vádlott szélhámoságait elég korán kezdte. Megismerkedett Jenzel Stefániával, aki még a 20. életévét nem töltötte be. Hosszabb ideig élt a leánnyal, akinek szülei azt szerették volna, ha Kamenszki Ottó (így mutatkozott be) megesküdik Stefániával. Ottó elmondotta az asszonynak, hogy

Lengyelországból menekült és lehetetlen megszereznie iratait, de hogy Stefánia szülei ne nyugtalanodjanak, az asszonnyal együtt teljes esküvői díszben lefénnyképezte magát és ezzel elintéződött a kétnyes ügy.

Egy napon Ottó nyomtalanul eltűnt, azaz mégsem nyomtalanul, mert szökése előtt

összeszedte poggyászát és magával vitte azzal a tízezer dinárral együtt, amely a frissen szerzett feleség hozományát képezte.

Kulára sietett, ahol egy egészséges, pirosareu magyar gazdaasszonnyal. Juhász Etelkával lépett házasságra. Ugyátszik, hogy ez a házasság sem hozta meg a kívánt örököst, mert Kodega Kamenszki

rövidesen hirdetését tett közzé az egyik napilap Házasság című rovatába és rövidesen házasságra lépett a harmadikkal, majd nem sok idővel a negyedik és az ötödik asszonnyal.

Epen nászutazásáról tért vissza ötödik feleségével Beogradba, amikor váratlan megletetés érte. Letartóztatták.

5 évi fogházbüntetés és örökös száműzetés Jugoszláviából

A vádlott vallomástétele után kihallgatták a beidéztet tanukat, majd az államügyész és a védői beszédei után a bíróság meghozta ítéletét.

A bíróság többnejűség, valamint több rendben elkövetett közokirathamisítás és csalás vétségében mondotta ki bünszónak Kamenszki Kodega Ottót és ezért

öt évi fogházbüntetésre, jogainak örökös elvesztésére és büntetése kitöltése után jugoszláv területéről való örökös száműzetésre ítélte.

Az államügyész az ítéletben megnyugodott, a vádlott azonban felebbezett a súlyos ítélet ellen és perújítást kért.

LEGYEN ELOVIGYÁZATOS A GYERMEKENÉL!

Mihelyt valami lehangoltságot vagy rendetlen székelést észlel nála, gondolkodás nélkül adjon neki egy kiskanál „Magna” port, vízbe vagy tejszebe keverve. Ezzel megszabadul az aggodalmától és megelőz sok betegséget.

MAGNA”-por kapható gyógyszerárakban. Egy csomag ára 3.— dinár.

HIREK

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kralja Petra uca 30., I. emelet. Telefon 21-37, éjél 20-58.
Szubotica, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70.

Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

A hőmérséklet kissé csökken

A nyugateurópai szeles, esős időjárás tegnap délelőtt elérkezett Középeurópa nyugati határához, ahol kiadós csapadékkal járt. A keleti részekben még tulnyomórészt derült és meleg időjárás van. A napali hőmérséklet 24-31, az éjszakai 14-20 fok között ingadozott. Noviszádon tegnap délnél 30 fok Celziusz volt a hőmérséklet.

A legközelebbi 24 órára élénk nyugati és délnyugati szél várható, sokhelyen esővel és zivatarral. A hőmérséklet kissé csökken.

Vizállás

A Duna Passauig és Stein-Paks között árad, máshol apad, alacsony vizállás. Noviszádnál tegnap 164 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 7 centimétert apadt. További lassu apadás várható.

— Dr. Popp evangélikus püspök Kulán. Dr. Pop Fülöp evangélikus püspök szerdán Kulára is ellátogatott, ahol diszes fogadtatásban részesítették. Dr. Popp délelőtt 10 órakor érkezett Kulára, ahol protestáns hívőkön kívül fogadtatására a hatósági és egyházi kiküldöttek is megjelentek. Az evangélikus egyházközség nevében Dr. Bétsch Henrik üdvözölte a püspököt és kíséretét. A református egyház nevében dr. Schick Károly és a presbiterium tagjai, a hatóság nevében Tomics jegyző és Legyenac Gyuro községi elnök, a katolikus hitközség nevében Raile Károly plébános, dr. Keller Lőrinc és számos más kiküldött, a zsidó hitközség nevében pedig dr. Hollender Dávid orvos és dr. Székely József üdvözölték dr. Popp püspököt és kíséretét. Ezután dr. Popp istentiszteletet tartott, melynek befejezése után a Gusztáv Adolf egyesület kiküldötte mondott tartalmas üdvözlő beszédet. Az istentisztelet után megbeszélés volt amelyen az egyház ügyei kerültek szóba. Ebből az alkalomból az egyház község tagjainak kérésére dr. Popp kiltásba helyezte hogy egynéhány hónap mulva állandó lelkesít (vikárius) helyez az egyházközség élére. Délben a püspök tiszteletére bankett volt a Sárgekertben, amelyen számos felkőszöntő hangzott el. Dr. Popp legközelebbi állomása Crvenka.

— Női esőkabátok fekete lakkból és gummirózott selyemből, elsőrendű kivitelben és legújabb fazonokban kaphatók Fischer J. és Fia cégnél, Noviszád.

— Áramszünet Noviszádon. Vasárnap délelőtt 6 és 11 óra között a Temerini és Kiszácsi uton, valamint a Safarikova uccában és a Vidovdani telep és környékén nem lesz áramszolgáltatás.

— Meglopták Vučkovics noviszádi katonai tanácsnokot. Szerdán este hat órakor Vučkovics Alekszandar városi katonai tanácsnok jelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes a strandon lévő kabinjából ellopott egy arany karikagyűrűt és egy ékköves gyűrűt. Az ellopott ékszer értéke meghaladja az 1.500 dinárt. A rendőrség a helyszíni szemle után megindította a nyomozást az ismeretlen tettes kézrekerítésére.

— Erélyesen nyomoznak a szrbobráni gazda betörői után. Tegnapi számunkban megírtuk, hogy Szrbobrában ismeretlen tettesek kirabolták Szegi Lázár gazda lakását. A nyomozás során megállapították, hogy az ellopott összeg 27.000 dinár, amelyet Szegi a falonfüggő kép rájája alá rejtett el, de a helyi viszonyokkal ismerős betörők ott is rátaláltak.

— Ginnáziumi igazgatói és tanári átnevezések és kinevezések. Öfelsége a király — a közoktatásügyi minisztérium elbírjlesztésére — ukázával Vrnics Vása szombori reálginnáziumi igazgatót a szubotici női reálginnázium élére, Gárics Janko igazgatót a harmadik fiureálginnáziumból a második fiureálginnázium élére helyezte át. Dr. Magarasevics Bránko zagrebi első fiureálginnáziumi tanárt a noviszádi teljes fiureálginnázium igazgatójává, Milicevics Alek szandar noviszádi reálginnáziumi tanárt pedig a pozsaveváci teljes reálginnázium igazgatójává nevezte ki. Jancevics Dragin csuprijai reálginnáziumi tanárt Karloveira, dr. Prodanovics Nikolát, a noviszádi tanítóképző tanárát Zagrebbe, Vidojkovics Márkót a noviszádi női tanítóképző tanárát Dubrovnikba. Orhanovics Sztepan a becskeréki reálginnázium tanárát Szomborba, Bosnyakovics Zorka becskeréki reálginnáziumi tanárnőt Noviszádra helyezték át.

Jelics Zórkát a szentai ginnázium szuplensét a bjelina reálginnáziumhoz, Smelics Zdenkát, a noviszádi reálginnázium szuplensét a petrováci reálginnáziumhoz, Bojovics Branisláv noviszádi reálginnáziumi tanárt a beograd 4. számú fiureálginnáziumhoz és Markovics Vera sibeniki reálginnáziumi tanárnőt a noviszádi reálginnáziumba helyezték át.

ISKOLAKEZDÉK

Gyermek-sweater,
Pullover,
Harisnya és
Fehérnemű

sehol sem található oly óriási választékban és rendkívül olcsón, mint

KLEIN EUGEN

speciális üzleteiben:
NOVISZÁD - VEL. BECSKERÉK - SZENTA

— Repülőgépről dobtak sokrét Paula Wessely bécsi színésznőnek. Salzburgból jelentik: Erdekes ajándékot kapott a minap Paula Wessely a híres bécsi színésznő. A művész nő nagyobb társaságban ép villája kertjében ült, amikor repülőgép jelent meg a kert fölött és néhány kört írt le. Egyszer csak ejtóernyő hagyta el a repülőgépet és lassan leereszkedett a kertbe. Az ejtóernyő végén hatalmas virágcsokor volt a művész nő számára, a virág közvetlenül a színésznő társasága mellett ért földet.

— Gyomor és bélbántalmak, hiasüregbeli vérpangás, izgékonyág, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedőség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.

Kereskedőifjak futballmérkőzése Noviszádon. Vasárnap reggel 7 órakor a noviszádi Trgovacski pályán a Raletics és Tatarszki cég kombinált csapata a Gaitkov cég csapatával mérkőzik. A Raletics — Tanurdzsics kombinált összeállítás: Weber, Kovács, Radojesevics, Weinrich, Bleich, Szalmics, Mijavec I, Kanazir, Fuchs, Tanurdzsics III, Mijavec II. Tartalékok: Bunda, Rogulosev, Uzelac.

A palicsi pingpongózók Sztarakanizsán. Vasárnap serlegmérkőzést játszanak Sztarakanizsán. A serlegmérkőzésen amelyet a sztarakanizsai pingpong egyesület rendez, résztvesznek a palicsi pingpong csapat tagjai is.

Egymondatos vidéki hírek

CSANTAVIR:

A községi képviselőtestület ma délelőtt megtartandó ülésén több fontos kérdésben hoz határozatot.

A községi eljáróság közli, hogy a sertésvesztől elterjedt hírek közönséges mende-mondák amelyekből egyetlen szó sem igaz.

BÁCSSTOPOLA

Josifovics Vladisláv dr. báni felügyelő vártlanul vizsgálatot tartott a község házában és mindent a legteljesebb rendben talált.

MORAVICA:

A népiskola első elemi osztályába szeptember elseje és harmadika között tartják meg az utólagos beiratkozásokat és az ötödik osztályos okmánybéllyel ellátott kérvényeket ez idő alatt kell benyújtani az iskola igazgatóságához.

ISKOLASZEREK

legjobb minőségben legolcsóbban
KARDOS-nál, Futaki 13

A szeretője utáni vágyakozás juttatta rendőrkeze a régóta keresett tolvajt

Ha a régi betyárvilág hőseit csaknem mindig a szeretőjük iránti ragaszkodás juttatta akasztófára, napjaink szélhámosait is nem egyszer a szerelem juttatja a hatóság kezére. Goda Péter topolai lakos még április elsején 2200 dinárt lopott el munkaadójától és Bajsára szökött. Itt elfogták, de sikerült megszöknie. Mind a mai napig semmit sem tudtak a nehéz pénzekkel eltűnt tolvajról, most azonban sikerült biztos zár alá helyezni. Godát ugyanis a szeretője utáni vágyakozás Bajsára hozta. Szerencsétlenségére szeretője helyett Gernács Adám rendőrvezetőt hozta utáiba a rossz sorsa. Goda azonnal futásnak eredt és menekülést kísérelt meg. Valóságos hajszá kerekedett, de végül is sikerült elfogni a jőfutó tolvajt. Kihallgatása során még egy újabb lopást is beismerő éspedig, hogy 1933 nyarán Feketicen Tóbiás Illéstől egy öltöny ruhát, ezüst órát és nyolcszáz dinárt lopott el. Godát kihallgatása után átadták a büntető bíróságnak.

—o—

— Oroszországban megépítik a világ legészakibb vasutvonalát Moszkvából jelentik: A Vorkut—Jugorsk—Schar között tervezett vasutvonal építési munkálatait rövidesen megkezdik. Ez lesz a legészakibb vasut a föld vasutvonalai között és a szibériai Jugorsk folyó völgyét köti majd össze erdőkben és ásványokban gazdag északi területtel. A szovjet reméli, hogy a vasutépítés következtében benépesedik ez a vidék, amely most teljesen lakatlan. A vasuti közlekedés legnagyobb nehézsége a mozdonyoknak vizzell való ellátása lesz, mert itt a nagy hideg folytán a víz azonnal megfagy. Ugy tervezik, hogy ezt a nehézséget speciális „termométer-viztartályok” alkalmazásával oldják majd meg.

— Ötszázéves örökséget perel egy angol lord. Londomból jelentik: Lord Strabolgi keresetet nyújtott be a bírósághoz és kéri ismerjék el az ötszázéves elelőtt elhunyt Sir Thomas Brooke törvényes örökösének. Strabolgi lord kijelenti, hogy Francis Kopper Brooke 1836-ban bekövetkezett halála óta ő az egyetlen férfi, aki leszármazottja az 1418-ban elhunyt Sir Thomas Brookenak. Így tehát ő Kopper Brooke egyetlen örököse. Kopper Brooke hatvan ezer font vagyont hagyott hátra halála után, de ezt a pénzt lefoglalta az angol kormány. Az örökösök azóta is perlik az angol kormányt, de a per még most sem dönt el, mert mindkét fél újabb bizonyítékokkal áll elő.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti nemzetközi buzakonferencia kilátásai

Az értekezlet sorsa Argentína magatartásától függ

Londonból jelentik: Az angol gazdasági köröket élénken foglalkoztatja a novemberben Budapesten összeülő buzaértekezlet kilátásai. A gazdasági lapok hangoztatják, hogy novemberig a terméseredményekről pontosabb adatok lesznek ugyan, de

kérdés, hogy a főakadály, Argentína magatartása megváltozik-e?

A londoni értekezleten résztvevő államok hajlandók voltak harminc millió, majd ké-

sőbb negyven millió bushell kvótamelest engedélyezni Argentínának, amely azonban

semmiféle megkötöttséget nem akar vállalni s ezzel a buzaérmény gyökerében támadta meg.

A Financial Times abban látja az egyetlen kivezető utat, ha az argentinai kormány követt eszközökkel kísérli meg a buzaérmény fenntartását.

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bél-sárpangás, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvlepedék, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, migrén, kedvtelenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik. Az orvosi világ azért nyilatkozik a legnagyobb elismeréssel a magyar Ferenc József vizről, mert hatása izgékony bélrendszerű egyéneknek is megbízható és rendkívül enyhe.

— Pályázatot hirdet a pénzügyminisztérium fogalmazó-gyakornoki állásra. — A pénzügyminiszter rendelete folytán a pénzügyminisztérium 1934 augusztus 11-én kelt 34150-l. szám alatt pályázatot hirdet 30 pénzügyi fogalmazó-gyakornoki állásra. A pénzügyminisztérium pénzügyi fogalmazó-gyakornoki állást ad harminc jogi, vagy közgazdasági diplomával rendelkező jelölteknek, akik jugoszláv állampolgárok és megfelelnek mindazoknak a feltételeknek, amelyeket az 1931 március 31-i tisztviselőtörvény előír. A jelölteknek sajátkezűleg írt kérvényben kell fordulniuk a pénzügyminisztériumhoz. A kérvényhez mellékelni kell mindazokat az eredeti okmányokat, amelyeket az 1931 március 31-iki törvény 3. szakasza előír. A kérvényeket vagy személyesen vagy ajánlott levélben kell eljuttatni a pénzügyminisztérium általános osztályához legkésőbb 1934 szeptember 1-ig. A kérvényeket az illetéktörvény szerint kell felülbélyegezni. A felvett jelölteket a pénzügyigazgatóságokon helyezik el tisztviselőgyakornoki minőségben. Azokat a kérvényeket, amelyek bármilyen feltételhez kötöttek, akár hely, akár más tekintetben, nem veszik figyelembe. Azokat a kérvényeket, amelyeket a pályázat előtt küldtek be állásigénylők, csak abban az esetben veszik figyelembe, ha a kérvényező külön kéri ezeknek a tekintetbevételét.

A leányimnázium közvetlen közelében

új, komfortos családi házban két diákleányt teljes ellátásra felvesznek. — Érdeklődni: **Novisád, Zseljeznicska 75**

— Az odzsacsi járásban megkezdődött a komlószedés. Odzsaciról jelentik: A hét elején megkezdődött az általános komlószedés az odzsacsi járásban. Az ideai termés kielégítőnek bizonyul, sok helyen jó termés lesz. A komlótozók ugyan nem nagyok, de a gazdák becslése szerint elegendő lupulin tartalmuak. Amennyiben nem áll be újabb esőzés, úgy legkésőbb a jövőhét elejére befejeződik a szüret. A komlószedők kg-ként átlag 75 parát kapnak.

— A férj nem kényszerítheti a feleséget arra, hogy meztelenül járjon. Isztambulból jelentik: Az itteni törvényszék a napokban hozott ítéletével elváltatta a közsémet nudistát Dimitri Dokides feleségétől. A törvényszék a válást a férj hibájából mondta ki és egyúttal tartásdíjat ítélt meg az asszonynak. A görög származású Dokides, mint vérbeli nudista állandóan Adám-kosztumban járt odahaza és feleségét, valamint két gyermekét is ráakarta kényszeríteni erre a viselőre. Az asszony nem volt hajlandó arra, hogy meztelenül járjon odahaza és beadta a válópert. A bíróság az ítélet indokolásában kimondotta, hogy Törökországban nem lehet megütni ezt a viselőt és az asszony jogosan kérte a válás kimondását.

— Teljesen tönkrement Alcazar do Sal világhírű kastély. Lisszabomból írják: Alcazar do Sal híres középkori kastélya, amely magas tornyaival évszázadokon át uralkodott a Sado folyam vidéke fölött ma már csak romhalmaz. A minap váratlanul beomlott a nyugati homlokzat fala és ennek következtében rombadőlt az egész kastély. A romok lezúdulnak a hegyoromról a völgybe. A leomló romok magukkal sodortak több házat is, amelyek a hegy oldalban épültek, de emberéletben szerencsére nem esett kár, mert a lakók mind a mezőn tartózkodtak. Alcazar do Sal kastélyát még a föníciaiak építették a keresztény idősámítás előtt. A második században ujjaépítették a mórok, akikről Portugália első királya Don Alfonso Henriques foglalta el.

Nincs remény az angol font közeli javulására

Amszterdamban a font további gyengülésére számítanak

Londonból jelentik: Az angol font árfolyamának szerdai újabb gyengülése, amely nemesak a francia frankkal, hanem az egyébként szintén gyengülő dollárral szemben is kifejezésre jutott,

megsemmisítette az angol font közeli javulására vetett reményeket.

Az angol valutakiegyenlítő alap szerdán nem lépett közbe és így hiány mutatkozott francia frankban, ami szintén hozzájárult a frank árfolyamának emelkedéséhez.

Mint a Financial Timesnek Párisból jelentik, a párisi pénzpiacon a dollár és a font árfolyamának hanyatlása nem zavarta meg az üzletmenetet, ezzel szemben

az amszterdami pénzpiacon a font áresése nagy idegességet okozott. Jólértesült amszterdami körökben a font újabb gyengülését várják.

Newyorki jelentés szerint az arany árnak javulása újabb lendületet vitt az a ranykiviteli üzletbe.

Báni rendelettel szabályozták a koromtisztogatás díját és idejét

Temerinből jelentik: A báni hatóság 1934 augusztus 18-án kiadott rendeletében ketté osztotta a temerini kéményseprési kerületet. Ezután

Temerin önálló. Jarek és Káty pedig közös területet képeznek. Az ipartörvény rendeletének értelmében a kéményseprés megszűnik szerződéses adomány lenni és rendes iparággá válik,

amelyet csak a feleség örökölhét, de a gyermek már nem.

A rendelet szabályozza a söprés idejét is. Dél előtt 7—11 és délután 1—6 óra között dolgozhatnak a koromtisztító mesterek. A munkát három napig áll jogában elhalasztani a gazdának. A konyhák és a téli hónapok alatt a szobák kéményét havonta egyszer kell tisztíttatni. Ha valamelyik kályhában nem fűtenek állandóan, azt csak kéthavonként kell tisztíttatni.

A közönséges kémény tisztítási díja 1 és fél, a tüzhelyé 1 dinár. Két vagy több

sütővel fűtő tüzhely kítakarítása 2 dinár. A kályha kisöprése 1, kétméteres csőé 1 és fél, minden további cső-méteré fél dinár. Vasár és ünnepnapon, vagy nem előírt időben a seprés díja 50 százalékkal drágább.

A kéményseprő mester köteles minden év novemberében kimutatást készíteni és benyújtani a községi előjárósághoz a lakások kémény számáról. A kimutatásokat közszemlére kifüggesztik s mindenki panasszal élhet. A kéményseprő csak a kimutatás elkészítése után kezdheti meg a díjak beszedését, amelyet a jövőben nem a község de maga végez. Minden kéményseprési esetet be kell jegyeztetni a mester munkakönyvébe a házigazdákkal. Ugyanoda a gazdák bejegyezhetik esetleges panaszukat is. Külön panaszokat a főszoigabírószághoz kell benyújtani.

A kéményseprési területet a főszoigabírószághoz tölti be pályázat útján.

A kéményseprőipar életében gyökeres újításokat hozó rendelet szeptember 15-én lép életbe.

— Hatvan évvel ezelőtt elpusztult karaván maradványait találták meg a Szaharában. Londonból jelentik: A Szahara sivatagban, Mabruktól nyolcvan mérföldnyire északra egy hatvan évvel ezelőtt elpusztult karaván maradványaira akadt egy francia autókaván. A karavánt annak idején számum pusztította el és a homokban óriási elefántagyarakat, valamint egy vaskazettát találtak a franciák. A kazettában gyönyörű gyémántok és drágakövek voltak. Az elpusztult karaván kiindulási pontját és útját célját nem tudták megállapítani.

— Hétmillió frank négyezer híres ember ajánlatáért. Rigából jelentik: Egy lett milliomos megállapodott Raymond Kiszivel, egy huszéves fiatalemberrel, aki arra

vállalkozott, hogy albuma gyűjti a milliomos számára négyezer híres ember ajánlatát. A milliomos ezért a gyűjteményért másfélmillió latot, azaz hétmillió frankot ad a fiatalembernek. Raymond Kiszi az egyezség megkötése után utrakelt, hogy megszerezze a négyezer híres ember ajánlatát.

— Polgármestert gázolt a miniszter. Ternovóból jelentik: Dr. Marko Gazi volt csehszlovák miniszter Pöstyén felé haladt autóján. Ternovó közelében meg akart előzni egy parasztkocsit, ugyanakkor haladt át az országuton kerékpáron Malznic városa polgármestere Bohunicki János. A miniszter autója elütötte a kerékpározó polgármestert, aki súlyosan megsérült. A polgármestert a miniszter beszállította autóján a ternovói kórházba.

— Egyetemi hallgatók egyesülete alakult Noviszádon. A noviszádi egyetemi hallgatók elhatározták, hogy — fakultásra való tekintet nélkül — egyesületet alakítanak. Az alakuló közgyűlést szeptember 1-én, szombaton délután öt órakor tartják meg a Szarpszka Matcía dísztermében. Az előkészítő bizottság felhívja az összes egyetemi hallgatókat, és hallgatónőket, hogy a gyűlésen jelenjenek meg.

— Beiratások a szombori gimnáziumban. A szombori gimnáziumban a beiratások szeptember 1—5-ig lesznek. Ezután szeptember 15-ig csak a tanári testület határozata alapján vehetők fel a növendékek. A tandíjat a szülők adóbizonylata alapján állapítják meg.

— Még egy évig a régi épületben marad a vrbászi posta. Vrbászról jelentik: A vrbászi postahivatalban szerzett információk szerint a postahivatal még egy évig a régi épületben marad, mert a postaigazgatóság egy évvel ismét meghosszabbította a szerződést.

— A noviszádi Polgári Magyar Daloskör színelőadása táncgal. Szeptember 1-én szombat este a Kraxner vendéglőben színre kerül A nagybácsi, irta ifj. Mókus Mihály, Buczkóné leánykérőben, irta Török Rezső. A Polgári Magyar Daloskör énekszámai: Régi nóta híres nóta, Lányi Ernőtől, Csujes duso, Binicskítől, Balatoni nóták, Nyisd ki anyám a virágos ablakot Gaál Ernőtől. Nagy érdeklődéssel tekint a közönség a noviszádi származású ifj. Mókus Mihály östehetség első bemutatkozása elé. Rendező: Milicz János. A tánczenét a Dalos-Jazz adja. Belépődíj 10 és 5 dinár.

— Gázolt a vicinális Vrbász alatt. Vrbászról jelentik: A Szombor—Vrbász között közlekedő vicinális a vrbászi állomás közelében elütötte Dragin Marko kisfiút, aki át akart menni a pályatesten. A mozdonyvezető nem vette mindjárt észre a szerencsétlenséget és mire sikerült neki a vonatot megállítania, a szerelvény egyik kocsija már vagy nyolc méternyire magával vonszolta a szerencsétlen gyereket, aki fején és mellén súlyos sérüléseket szenvedett. Miután dr. Fűrész Sándor első segélyben részesítette a sebesült gyermeket, beszállították a noviszádi kórházba. Felépüléséhez kevés a remény.

— Beiratkozások a noviszádi női ipariskolájában. A noviszádi női ipariskolában a beiratkozások szeptember 1-től 5-ig tartanak. A beiratkozások a Szv. Miletics elemi iskolában, naponta délután 5—7 óra között.

— A noviszádi Prijetelj Prirode mulatságot rendez. A Természetbarátok noviszádi köre szeptember 1-én, szombaton nagy szüreti mulatságot rendez a szerb iparosok otthonában (Zmaj Jovana Jovanovicsa ulica). A mulatságon a nyomdászok kítűnő zenekara a Szloga játszik. Különböző megjelentésekről a rendezőség gondoskodik. Kezdeté este fél 9 órakor. Belépődíj személyenként 7 dinár. A tiszta bevételt a Fruska Gorában felépítendő menedékház javára fordítják. Minél nagyobb számban való megjelenést kér a rendezőség.

— A Rákócziak ismeretlen levele a Kreml titkos levéltárában. Budapestről jelentik: A Pester Lloyd értesülése szerint Rákóczi György, II. Rákóczi Ferenc és Rákóczi József eddig ismeretlen leveleit találták meg a moszkvai levéltárban. A leveleket, amelyek nagyrészt a lengyel trón kérdésére vonatkoznak, a cári titkos levéltárban őrizték.

— Beiratkozások a szombori zeneiskolában. A Szombori Szerb Templomi Énekegyesület zeneiskolájában a beiratások szeptember 1-től 5-ig tartanak a Pevácsi Dombon, délelőtt 9—12-ig. Előadó tanárok: dr. Kiss Lajos, Kiss János, Csavolyác János és Rusnyák Antal. Az előadások szeptember 1-én kezdődnek. Tandíj havonta 110 dinár.

— Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” kesztrüviz használatával állapotuk javulását érhetik el.

SÓHIVATAL

Rovatvezető: Diósy Gábor

Minőségbuzát vagy mennyiségbuzát termeljük?

(Válasz a bácskatolpai gazdakör által föladvott kérdésre)

Hogy a kettő közül melyikre határozzák magukat a mezőgazdák, az tisztán attól függ, hogy kivitelre termelnek-e vagy a belső szükség fedezésére. Még helyesebben úgy kellett volna föltenni a kérdést, vajjon lemond-e a gazdatársadalom a buzakivitelről, akar-e külföldi piacra vinni buzát vagy lisztet illetve szükségét érzik-e annak, hogy állandó külföldi vevőközönséget biztosítsanak maguknak?

Nézzük meg, hogy mi a különbség a kettő között? Hogy erről fogalma legyen a gazdaközönségnek, leközlöm itt az utolsó 12 év buzakiviteli statisztikáját.

Kivitel, évben	Vagon	Dinár értékben
1920	4.350	112.000.000
1921	4.757	151.000.000
1922	2.453	116.000.000
1923	9.646	382.000.000
1924	17.240	684.000.000
1925	16.996	501.000.000
1926	29.723	846.000.000
1927	6.405	196.000.000
1928	16.223	410.000.000
1929	55.401	1.230.000.000
1930	25.241	474.000.000
1931	30.904	457.000.000
1932	13.306	163.000.000

Ebből meglátszik, hogy a legkisebb bevételünk külföldre szállított buzából 112 millió dinár volt, a legnagyobb pedig az az 1929. évben 1.230.000.000 dinár vagyis az állam költségvetés egytizedrésze. Az egyik kérdés tehát az (ami itt fölvetődik) vajjon ránkférnek-e a külföldről buzáért bejövő százmilliók vagy engedjük meg, hogy előlünk ezt a szép summákat más állam mezőgazdái elzsebeljék? A másik probléma pedig az, hogyan tudná ezt a nagy összeget a jugoszláv mezőgazdatársadalom a jugoszláv fogyasztók zsebéből kivárasolni és biztosítani? Itt jön azután a kérdés, hogy az ország belső szükségletének ellátására spekuláljon-e a gazda, vagy hogy csinálja? A topolai gazdák azt tapasztalták, hogy nem érdemes nemesített székácsit vagy bankutit vetni, mert azok a pulva nyugati fajta (a prolifik) jobban kifutódnak. Példának felhozták, hogy a jóminőségű lisztet adó buzafajták 5—8 mázsával kevesebbet teremnek holdanként, ami 5—800 dinár veszteséget jelent holdanként, mert a kereskedő egy parával sem ad többet az ugyenevett prima, kiviteli liszt előállítására alkalmas buzáért. Hát az szent igaz. Igaz ellenben az is, hogy — ha a fölösleget nem lehet külföldi piacon értékesíteni — akkor ez a többtermelési elv arra lyukad ki, hogy ezt a százmillió exportbuzát is itt kell piacra vinni. Ez viszont azt jelenti, hogy a tulságos kínálat miatt — leesik a buza ára. Tehát akkor se a híres „se a lenézett buzáért nem adják meg azt az árat, ami a kivitel idején megvan, hanem kevesebbet. Ilyen okok miatt csuszik a 100 dináros buza vissza 80 dinárra. Áremelkedés tehát csak buzáin ség esetén van.

Ilyenformán a gazda kénytelen lesz a napi imájába fohászkozni a jó Istenhez: „A bőterméstől ments meg, Uram, minket.” Furesa, de a gazdára a jótermés az Istenverés. Végeredményben tehát oda jutunk, hogy buza az buza, egyik is olcsó meg a másik is, termeljük tehát bőtermőt, hogy legalább legyen, ha már van. Az ország belső szükségletére történt buzatermelési rendszer tehát oda vezet, hogy — a buzatermelés hazájában — a legelaponyobbrendű lisztből sült kenyeret kell ennünk s hogy magunk verjük le az árat a többtermelési rendszerrel és egyáltalán agyóaverjük a külföldi piacunkat is.

Hagyjuk azonban az érzékenykedést s nézzük, vajjon mit mondanak a tények? A tény az, hogy a többi bányában leginkább csak annyi buzát vetnek, amennyi a lakosság szükségleteit kielégíti, a Dunabánságban azonban a termelés fölülmulja a lakosság szükségletét. Az ideai termésköltséget 22.000 vagonra becsüli a földművelésügyi minisztérium. Mit jelent ez? Azt, hogy — ha valakinek egyáltalán van kivitelre szoruló buzája — az a dunabánsági mezőgazdatársadalom. Mármost — ha megmaradunk a többtermelés mellett és a bőventermő puhafajta buzákat termeljük — akkor kivitelre nem számíthatunk, mert az a külföldi vevő a pénzért kap acélos buzát is ugyanabban az árban (mert nagy a verseny és a kínálat) s nem lesz bolond a mi silányabb anyagunkat megvenni. Ilyenformán a többtermelésből nálunk a piacon tulkinálat lesz vagyis a buza ára leesik a nemzetközi ár alá. Ahogy a közelmúltban láttuk, a buza ára visszaesik 115—130 dinárról 80 dinárra, vagyis átlag egyötödével, ami — végeredményben — egyre megy, mert — ha eladok a 80 dináros buzából egy lánc termését, 20 mázsát — akkor kapok érte 1.600 dinárt, ha pedig acélos buzát termelök és 15 mázsát adhatok el 105 dinárért, akkor is kapok 1575 dinárt. Tehát pofon vagy nyakon, az egyre megy. Bizonyos ezekben az, hogy a versenyképes minőségű buzára mindig lehet gazdát találni, de nem bizonyos az, hogy — ha a nyakunkon veszett puha fajta buzával hizalt disznót vagy libát — a cigányok eszik-e meg vagy szappan készül belőle. Ritka bácskai gyomor veszi azt be, mert más a színe és a „szaga”. Akinek pedig pénze van, az — természetesen — kukoricán hizott jószágot vesz, mert annak „rendes” az ize és a szaga.

Mi tehát a teendő? Tudnunk kell azt és így számolnunk kell vele, hogy a vajdasági mezőgazdák nem szoknak le a buzatermelésről. Azzal is számolnunk kell, hogy így mindig lesz fölösleg, vagyis exportra szoruló buzáink. — Azt is számításba kell vehetjük (a 6000 vagonos cseh vásárlás most igazolja) hogy az állam mindig talál majd módot, hogy — ha másképp nem — konpenzációs alapon visz ki buzát, hogy a kereskedelmi mérleg javításával az állami költségvetést egyensúlyozhassa s ezért (ha buzából pénzt akarunk látni) akkor rá kell térni a minőségi buza termelésére. A házi szükségletre termeljenek bőtermőt (mert ma minden para nagy sullyal esik latba a háztartás költségvetésében) az eladásra szánt buza azonban legyen versenyképes.

Allami beavatkozást (rendeletet) várnak s hitegettetik magukat, hogy vegyvizsgáló intézetet állítsanak fel a gazdák buzáinak az ellenőrzésére s egyéb ilyen együgyűségek. Mi a fenének!? Minőségi és egységes buzatermelés rendszeresítésére van szükség. Fajtabuzának meg (a már megejtett kísérletek és tudományos kutatás szerint) a bankuti 1201-es a legjobb, mert a megszorulás sal és a rozsdával ellenállóbb, átlag 10 nap pal előbb érik, vagyis a rekkenő hőség bekövetkezte előtt s ezért nem lesz apadt olyan hamar, 80—84 grammos buzátkerem, átlagtermése 10—12 mázsa, tulszárnyalja a híres tiszavidéki buzátk s vetekszik a manitóbával. A temerini Gazdakörben — látom — épen ezért a fajbuzáért (vetőmagnak) 50 százalékos felárat fizetnek. Már pedig hiába a temerini se dobnak ki pénzt, hanem — az látszik ebből — hogy ott van hozzáértő ember, aki nemesak a mával törődik, hanem a holnappal is, meg a holnaputánál is.

Diósy Gábor

S P O R T

Vasárnap folytatódnak a ligamérkőzések

Noviszádon az apatini Tri Zvezde mérkőzik

A sorsolás szerint vasárnap öt ligamérkőzés szerepel a műsoron. Minthogy a BASZK esetleg ad játékosát a Prágában szereplő válogatottnak, az öt mérkőzés közül az egyik elmarad.

Minden bizonnyal megtartják azonban a többi négy kisorsolt ligamérkőzést, amelyek közül benünket legközelebből a Noviszádon eldöntésre kerülő Tri Zvezde-Vojvodina találkozó érdekelt. Az apatini Tri Zvezdéről mi is, mások is többször megállapították már, hogy minden tekintetben megérdemelten nyerte a szubotical alszövetség bajnokságát, mert a Dunabánság legjobb csapatai közé

tartozik. Érdekes, hogy a múltban az apatiniak noviszádi játékát nem kísérte szerencse, vagy nem ment nekik a játék. Az apatiniak bíznak benne, hogy vasárnap Noviszádon is igazolják a fejlett tudásukról elterjedt híreket.

Zemunban a Spártának a BASZK-kal kellene mérkőznie. Ezt a mérkőzést, mint már említettük későbbre halasztották. Osziyeken a Hajduk a Kragujevac csapatával mérkőzik, Kragujevác a Rádnicski a nisi Gradjanskival.

Végül Ljubljánban a Primorje a zagrebi Gradjanskít látja vendégül.

Ezer futóból álló staféta viszi az olimpiai tüzet a jövő évi berlini olimpiászra

A nemzetközi atlétikai szövetség ülése

Stockholmból jelentik: Kedden nyitották meg a stockholmi városházán a nemzetközi atlétikai szövetség értekezletét harminchat ország kiküldöttjeinek jelenlétében. Az elnöki széket Gusztáv Adolf svéd trónörökös foglalta el. Az értekezleten a berlini olimpiász előkészítő bizottságának elnöke, dr. Lehwald hosszabb beszédben számolt be a német olimpiai bizottság eddigi munkájáról.

Bemutatta a 102.000 ülőhelyre tervezett olimpiai stadion tervrajzát,

valamint a résztvevők számára építendő olimpiai falu terveit is. Elmondotta, hogy

a tüzet, amellyel a berlini olimpiász megnyitásának napján a stadion tornyán az olimpiai fáklyát lánggra fogják lobbantani, egy óriási staféta fogja három ezer kilométer távolságból, a görögországi Olympiából Ber-

linbe vinni.

Ezer futó vesz részt ebben a stafétában és mind-egyikükre ezer méter jut.

Az első atléta 1936 július 13-án indul el a görögországi Olympiából. miután a fáklyát a klaszszikus játéktéren felállított oltár tüzénél meggyújtotta.

A staféta utja Bulgárián, Magyarországon, Ausztrián és Csehszlovákián át vezet Berlinig

és a futók a fáklyán kívül olajágot is visznek magukkal Görögországból Berlinbe.

Hitelesítették az ülésen az atlétikai világrekordok egész sorát is, így az amerikai Metcalfnak 10,3 mp. százméteres és 20,6 mp. kétszázméteres világrekordjait.

A szubotical alszövetség vidéki másodosztálya is starthoz áll

Vasárnap teljes bajnoki forduló lesz a szubotical alszövetség vidéki elsőosztályában. Nem kevesebb mint tizenegy fontos mérkőzés kerül eldöntésre. Szivácson a Szand a Csonopljai SK-val, Szomborban a Rádnicski a Bresztováci SK-val, Krnjaján a KSK a gakovói Elektrával, Rigycán a Tűzoltók a sztanisicsi Szlogával, Szekicsen a Szekicsi SK

a turiai Vojvodínával, a Gradistei AK a szrbobráni Rádnicskival, a kulai JSK a gradistei Jugoszláviával, az obilicesevói Karagyorgye a szentai Merkurral, a horgosi Jugoszlávia a Napredna Omladinával, a Szlávia a kanizsai Granicsárral és a szentai Jugoszlaven a krszturi Jedinstvóval méri össze erejét.

Elutazott Csehszlovákiába a jugoszláv válogatott csapat

Az együttes vasárnap mérkőzik a csehszlovák válogatottal

Tegnap éjjel a budapesti gyorsal átutazott Noviszádon Jugoszlávia válogatott futbalcsapata, amely mint ismeretes holnapután Prágában mérkőzik Csehszlovákia válogatott együttesével. A szövetségi kapitány és a JNSZ igazgatótanácsa a Lengyelország ellen múlt vasárnap győzelmes szerepelt együttest állítja ki Prágában is, ami nagyon helyes megoldás. A csapat a múltvasárnapi mérkőzésen némileg összeszokott és alapos a remény, hogy a csehszlovákok ellen a múltvasárnapinál is

jobb játékot mutat.

A következő játékosok utaztak Prágába: Jaksics, Csulics, Ivkovic, Matosics, Belosevics, Arsenijevics, Gayer, Lechner, Gyokics, Tirnatics, Marjanovic, Szekulics, Petrak, Glisovics, Milosevics, Zecsevics.

A csehszlovák válogatott igen jó formában van, így a jugoszláv együttes győzelemre aligha számíthat. De tisztes eredményre mindenképpen. A mérkőzést a magyar Ivancsics vezeti.

Tenisz

Jugoszlávia — Magyarország

Budapesten, a gyönyörű margitszigeti pályán ma kezdődik a két ország mérkőzése a Davis-Cup keretében, még pedig annak második fordulójában, amelybe Jugoszlávia ellenfél nélkül, Magyarország pedig Norvégia legyőzésével jutott be. Jugoszlávia csapatát a kiváló zagrebi játékosok, Puncsec és Pallada alkotják, tartalék Schaeffer, míg a magyar együttes Gabrovitz, Straub és Zichy gróf. A jugoszláv játékosok Heintz dr. szövetségi megbízott kíséretében már hétfőn Budapestre érkeztek s keddtől óta szorgalmasan treníroznak, hogy a pályát és környezetét megszokják. Szereplésüket a magyar fővárosban igen nagy érdeklődés előzi meg s már a tréningjüknek is állandóan igen sok nézője akad, akik a látottak alapján s a fiatal zagrebi játékosok eddigi teljesítményei alapján határozottan Jugoszláviát tartják favoritnak. Közvetlen összehasonlításra nincs semmi alap, mert a két ország eddig csak egyszer állt szemben egymással, de az is idő előtt félbeszakadt barátságos mérkőzés volt. Mindenesetre igen szép és nívós küzdelmekre van kilátás és bárki lesz a győztes, a győzelem aligha lesz nagyarányú, mert a jugoszláv csapat nagyobb kvalitásait kiegyensúlyozza a magyaroknál a hazai pálya előnye.

A mérkőzések sorrendje a következő:

Pénteken 2.15 órakor: Straub—Pallada, utána Gabrovitz—Puncsec.

Szombaton 4 órakor: párosmérkőzés, előtte Schaeffer, a jugoszlávok tartalékjátékosa fog bemutatót játszani.

Vasárnap 2.15 órakor: Straub—Puncsec, utána Gabrovitz—Pallada.

Bíró: Kehrling Béla, a sokszoros magyar bajnok lesz.

Mikor játszik le a dr. Jójkics-serleg döntőjét?

Keddi számunkban jelentettük, hogy a dr. Jójkics serlegmérkőzések Odszacinak Osziyek felett aratott győzelmével eljutottak a döntőig. Ezt a döntőt eredetileg vasárnap, szeptember 2-án kellett volna lejátszani Odszacin, most azonban a szomboriak értesítették az odszaci teniszkлубot, hogy a mérkőzést néhány játékosuk távolléte miatt szeretnék elhalasztani. Odszaci továbbította ezt a bejelentést a MOVU-nak azzal, hogy ragaszkodik az eredeti terminushoz s ha a MOVU is így dönt, könnyen lehetséges, hogy Odszaci játék nélkül nyeri meg a döntőt. Valószínű azonban, hogy Szombor mégis kiáll vasárnap vagy pedig a két érdekelt fél kölcsönösen megállapodik egy kedvezőbb időpontban, mert hisz Odszacinak sem érdeke, hogy a zöld asztalnál nyerje meg a serleget, amelyet a pályán is biztosan meg fog szerezni.

Jugoszlávi nyerte a 4×400 méteres stafétát

Mint ismeretes a zsűri megsemmisítette a Bakán olimpia megnyitójának alkalmával lefutott 4×400 méteres stafétát és a verseny újrafutását rendelték el, amit szerda délután tartottak, mintegy négyezer főnyi közönség előtt. Ezúttal a görögök követelték el szabálytalanságot, mire diszkvalifikálták őket. A versenyt a görögök mögött másodikban beérkezett jugoszláv csapat nyerte 3 perc 30,2 másodperccel. A görögök ideje 3 p. 27,6 másodperc volt. Második lett Románia, harmadik Bulgária, negyedik Albánia, ötödik Törökország. A győztes jugoszláv staféta tagjai: Magyarevics, Sztevanovics, Banscsak, Niházy.

Két pályán játszó vasárnap a szubotocai bajnoki mérkőzések

A Muzicsár IK hétfőn barátságost játszik a Konkordlával

A vasárnapi bajnoki forduló harmas programját két pályán bonyolítják le. A Bácska szomboriúti sporttelepén két mérkőzés lesz és pedig 3 órai kezdettel játszik a Konkordia a Villanyteleppel, utánuk fél 5 órakor a Sport az SZMTC-vel mérkőzik. A programon lévő harmadik mérkőzést a Pos-

tás—Szand meccset a palicsiúti futballpályán tartják délután fél 5 órakor.

Hétfő délután mérkőzik az ujonnan alakult Muzicsár SK a Konkordia együttesével, barátságos mérkőzés keretében. A mérkőzést a városligeti sporttelepen játszik fél 5 órai kezdettel.

Vasárnap kezdődnek a középdöntők a noviszádi másodkosztályban

A Sremac a kovilji sajkással mérkőzik

A noviszádi alszövetség igazgatótanácsa legutóbbi ülésén másodfokon is elutasította a pazovai Szláviának a Szremacal lejátszott mérkőzés ellen beadott óvását. Az alszövetség egyidejűleg kisorsolta a másodosztályú középdöntőmérkőzések dátumát.

Eszterint vasárnap, szeptember 2-án Petrovara-

dinban a Sajakás—Szremac mérkőzés kerül előtérbe, egy hétre rá pedig szeptember 9-én revansmérkőzést játszik Koviljon a két csapat.

A döntőmérkőzésre szeptember 30-án kerül a sor, amikor is a palánkai Szloga játszik a Szremac—Sajakás mérkőzés győztesével.

A magyarok sorozatos győzelmeket arattak a wembleyi uszoverenyen

A magyar vízipólócsapat az angol bíró pártoskodása következtében 2:2 eredménnyel levonult a pályáról

Londonból jelentik: Az Angliában tartózkodó magyar uszók és vízipólózók szerdán tartották utolsó mérkőzésüket a wembley-i uszómédenében mintegy négyezer főnyi közönség jelenlétében. Az uszóverseny eredménye a következő:

100 yardos hölgyhátuszásban első lett az angol Harwing 1.15.4 p., a második a magyar Mallász 1.25.4 p.

A 100 yardos férfi melluszást a magyar Mezei nyerte 1.13.4 p.

A 3x50 yardos női vegyes stafétát a magyar csapat nyerte 1.45.4 p. idővel. A magyar csapat összeállítása: Szép, Mallász, Lenkei.

Az angol csapat 1 másodperccel rosszabb időt uszott.

A férfi műugrásban első lett az angol Ray, második a magyar Vajda.

A 100 yardos hölgy-gyorsuszásban első Lenkei 1.4.4 p.

A 100 yardos férfi hátuszást a magyar Hazai nyerte 1.9.3 p.

A 100 yardos hölgy-melluszást az angol Clifford nyerte 1.26.2, második a magyar Szép.

A toronyugrásban első lett Vajda 101 ponttal, második az angol Marshall.

A 3x50 yardos férfi vegyesstafétát a magyar csapat nyerte. A csapat tagjai: Mezei, Hazai, Lengyel. A magyar csapat ideje 1.30.2 p., az angol csapaté 1.34 p.

Az uszómérkőzés után következett a vízipóló mérkőzés.

A mérkőzést az angol Emery bíró vezette, akinek bíraskodása nem volt pártatlan.

A magyar csapat akciót egymásután helytelenítette

és lefújta, viszont az angol csapatnak mindent elnézett. Az angol csapat javára sorozatosan megítelt szabaddobások következtében az angolok sokszor a magyar kapuhoz férkőztek s a játék 38. percében gölt dobtak. A gölt után a bíró Homonnayt minden indoklás nélkül kiállította. A magyar csapat zugolódott, de azért folytatta a játékot. Jól lehet csak hat emberrel játszott, Bózsának mégis sikerült kiegyenlíteni (1:1).

Ekkor a bíró Homonnayt újból kiállította, úgy hogy a magyar csapat megint csak hat emberrel játszott. Az angolok ekkor egész közelről bedobták a második gölt.

Az első félidő tehát 2:1 arányban az angol csapat javára ért véget.

A második félidőben az angol csapat minden törekvése az volt, hogy az időt huzzák. A bíró ugyanugy viselkedett, mint az első félidőben. Homonnayt ismét kiállította, de az angolok még így sem tudtak eredményt elérni.

A bíró ezután kiállította Keserűt is és egy angol játékos, úgy hogy öt magyar játszott hat angol ellen. Ennek ellenére Halassynak sikerült leuszni az angol kapuhoz és kiegyenlíteni. A bíró sehogysem akarta a gölt megítélni és Halassyt is kiállította. A magyar csapat erre elvesztette addig tanúsított példás önuralmát és levonult a pályáról.

Az angol közönség nagy része a magyar csapatnak adott igazat. A játék a magyar csapat levonulása folytán nem fejeződött be, hanem 2:2 arányban eldöntetlen maradt.

A magyar csapat csütörtök reggel az uszókkal együtt Párisba utazott.

A vrbászi csapatok vasárnapi programja

Vrbászról jelentik: Vasárnap a középbácskai csoportban is megindul a bajnokság és a D. lecs első mérkőzését Vrbászon játsza a Feketeci SC ellen. A Dulcis erősen készül a mérkőzésre és legjobb csapatával startol. Az utolsó mérkőzésen a Dulcis 13:0 arányban győzött. A VSC vasárnap még szabadnapos és Petrovára rándul át, ahol a Szlovacsával barátságos mérkőzést játszik. A VSC ezen a mérkőzésen eszközlő csapatán az utolsó

símitásokat és a hetek óta javuló formát mutató csapat valószínűleg tavalyi bajnokságához méltóan fog a bajnokságban az idén is szerepelni.

Bomlási folyamat indult meg a topolai JAK-ban?

Szomorú hírek érkeznek Topola sportköréből. A kiváló eredményeket felmutató JAK-ban bomlási folyamat indult meg. Az egyesület választmányának keddi ülésén hangos kifakadások történtek a vezetőség ellen és az egyesület tagjai között ívet

köröznek rendkívüli közgyűlés összehívására. A békés kibontakozás lehetetlennek látszik, ami nagy baj, mert a vezetők egyenlensége a csapat teljesítményére is kihat, ami pedig beláthatatlanul káros következményeket rejt magában. Remélhető, hogy a JAK-ban elsimulnak az ellentétek, mielőtt megindulna a jobb sorsra érdemes egyesület a lejtőn lefelé.

A huszonnégyórás gépkocsi-verseny új rekordja

Newyorkból jelentik: Jenkins amerikai gépkocsiversenyző

a 24 órás világrekordot 4913 kilométerre és 568 méterre javította. Óránként 204 kilométer és 732 méter átlagot ért el.

Jenkins Pierre Arrow-versenykocsin tette meg az utat. A huszonnégyórás verseny alatt Jenkins tizennégy sebességi világrekordot javított.

A szubotocai Napredak kugliklub rekordja

A szubotocai Napredak kuglicsapata szerdán este barátságos mérkőzést játszott az oldboy kugli csapattal. A mérkőzés eredménye 209:183. A Napredak ezzel az eredménnyel rekord-fát ütött. A győztes csapat legjobbjai Ruzmann, Törő és Kóhalmi. Az oldboy együtteséből Balog, Kollár és Kovács lúntek ki.

Tekegolyók és babák!

Amerikai fából és gumból

Ehrlich Józsefnél, Sombor

Rendkívül gazdag és változatos a Putnik délszerbiai kirándulásának műsora

Mint már jelentettük, a zágrebi és beográdi Fruska Gora turistaegyesület az ország valamennyi turistaegyesületével és a Putnik menetjegyirodákkal karöltve nagyszabású társas olcsó kirándulást rendez szeptember 8 és 15 között Délszerbiába, ahol a kirándulók megtekintik a természeti szépségekben etnográfiai tekintetben rendkívül érdekes Teovót, Gosztivart, Debart, Strugát, Ohridot, Szveti Naumot, Bitoljt, Prilepet, Sztobit és Veleszt. A társas kirándulás célja az, hogy olcsó pénzen alkalmat nyújtson az ország északi területein élő lakosságának arra, hogy megtekinthesse az ország egyik legérdekesebb és egyben legszébb vidékét.

A kirándulás műsora rendkívül gazdag és változatos. A kirándulóknak alkalmuk nyílik megismerni a dél és a kelet jellegzetességeit, alkalmuk nyílik tanulmányozni a két kultúra érintkezését és megfigyelni a nyugat és kelet különös keveredését, ami különösen ezeken a vidékeken jut a legjobban kifejezésre. Ezenkívül alkalmuk nyílik a kirándulóknak az ország legvadregényesebb vidékeinek szépségében.

Nincs ember, akit mindez ne érdekelne és kellemesen el ne szórakoztatna. A kirándulóknak pedig az egész ut alatt bőven nyílik alkalmuk mindezt megfigyelni és átélni.

A kirándulás utazási költségei igen kedvezőek és ugyyszólván mindenkinek lehetővé teszik ezen a kétségkívül érdekes és tanulmányos kiránduláson való részvételt. A zágrebi kirándulók harmadosztályon 180 dinárt, a beográdiak pedig 110 dinárt fizetnek az egész utért. A Beográdon és Zágrebon kívül eső helyekről a kirándulók a kiinduló állomásokig féláru utazási kedvezményben részesülnek.

Közelebbi felvilágosítással a Putnik menetjegyirodák, valamint a Fruska Gora egyesület és fiókkirendeltségei szolgálnak. Ugyanitt eszközölhető a jelentkezés is szeptember 4-ig bezárólag.

Rádióműsor

PENTEK, augusztus 31

BEOGRAD:

- 10.45: A napi műsor felolvasása.
- 10.50: Vízállásjelentés.
- 11.00: A rádiózenekar hangversenye.
- 11.59: Pontos idő.
- 12: Harangszó a székessyegyházból.
- 12.05: Operatrézetek (hanglemezek).
- 12.45: Tőzsde.
- 13.30: Az Avala hírei és pontos idő.
- 17.55: Pontos időjelzés, az esti valamint a másnapi műsor felolvasása.
- 18.00: Gyerektorna óra, tartja Madukics Szmilja.
- 18.30: Hangverseny (trió).
- 19.10: Milutinović Mile a Nemzeti színház tag-népdalokat énekel zenekari kísérettel.
- 19.40: Hanglemezek.
- 19.45: Külügyi negyedóra dr. Milojević Milán nyugalmazott miniszter előadása.
- 20.15: Átvitel Zágreből.
- 21.45: Hanglemezek.
- 22.00: Pontos idő, az Avala hírei és a Putnik értesítései. Utána közvetítés a Kraljevina étteremből.
- 23.10: Tánclemezek.

BUDAPEST:

- 6.45: Torna.
- 9.45: Hírek.
- 10: „Időse ru apróságok“. (Felolvasás).
- 10.40: „Ifjúsági közlemények“. (Felolvasás).
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés.
- 12.05: Hédevári Béla és cigányzenekarának muzsikája.
- Közben kb. 12.30: Hírek.
- 13.20 (1.20): Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 13.30 (1.30): Bertha István szalonzenekara.
- 14.40 (2.40): Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek.
- 16 (4): A rádió diáklélorája: Régi vasutak“.
- 16.45 (4.45): Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
- 17 (5): Közvetítés az Iparcsarnokból: Az ősi lakberendezési és háztartási vásár megnyitása. Beszélő Puhár István.
- 17.30 (5.30): Réthy Eszter énekel zongorakísérettel.
- Schumann: A lelked, mint a rózsza. — Schubert: Margit a rokkánál. — Liszt: Csodálatos dolog lehet. — Strauss Richard: Bucsuzás. — Verdi: Trubadur — ária az I. felvonásból. — Unger: Japán esődal. — Noseda: Mily gyönyör. — Lavotta: Mezei bokréta.
- 18.10 (6.10): „A technika és az ember“. Finály István előadása.
- 18.45 (6.45): Sportközlemények. A jugoszláv-magyar Davis Cup ismertetése.
- 19 (7): M. Hír Sári zongorázik.
- 19.45 (7.45): A rádió — a rádióról.
- 20 (8): A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar.
- Svendsen: Párisi karnevál. — Rubinstein: Balletzene a „Démon“ c. operából. — Szerémi Gusztáv: Au soir. — Ochs Siegfried: Változatok egy német népdalra. — Strauss János: Trices-traces polka.
- 21.15 (9.15): Hírek.
- 21.35 (9.35): Győri Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál.
- 22.15 (10.15): Időjárás-jelentés.
- 22.20 (10.20): Kamarazene.
- 23.30 (11.30): Négrády Guido jazz zenekarának műsora, Szánthó Miklós ének számaival.

PRAHA:

- 6: Ébresztő, torna és hangverseny.
- 10: Lemezek.
- 11.05: Szalonzenekar.
- 12.10: Hanglemezek.
- 12.30: Muzsik: Szalonnégys.
- 17.40: Hanglemezek.
- 21: Holland zene.
- 22.15: Hanglemezek.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETŰS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 10— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
1. a hirdetési oldalon . . . . . 0-80 dinár
2. a szövegrészben . . . . . 2-50 dinár.

Többesrör hirdetési ismétlődési engedményt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A február 20-án életbeléptetett új hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

FOTO BOULEVARD

WOLLBERGER KÁROLY

Modern felvételek izlées, művészi kivitelben. Noviszd, Bulevar Krajiće Marija (Leti-palota). Amatőrfelvételek legizléesebb kidolgozása

Allást keres

ELSŐRENDŰ szerb-magyar-német gyorsíró-levelező, nagy gyakorlattal, abszolút gyors és megbízható munkaerő, állást keres. Oravelezést is vállal. Cím a kiadóban. 2179

Kereslet

Egy vagy két di k-lányt felveszek teljes ellátásra. Gondos felügyelet, fürdőszobahasználat. Cím: Bácskainé, Noviszd, Sztevana Szremca ul. 12.

KIFUTÓ saját kerékpárral, rögtöni belépésre keresetlik. — Nélich Gyula, Primorszka 35. 2249

Eladó

Jókarban levő FÜSZER-ÜZLETBERENDEZÉS olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 200

BOR, jóminőségű fehér és siller, ELADÓ. Szubotica V., Mazsuraniceva ul. 19 sz. (Blaskó keresztnél). 194

Jóforgalmu borbélyüzlet, sok abbonnenssel, minden elfogadható árért eladó. — Pasicseva ulica 30, Noviszd. 2283

ELADOM Bánátban, a mokri határban levő 55 hold szántómat, gazdasági épülettel és artézi kuttal, nagyon olcsón. — Jurszík János, Kula. 2250

Kiadó

Irodahelyiség, különbejárattal szoba, telefontal, íróasztallal, írógéppel, a város központjában, szeptember elsejétől nagyon olcsón kiadó. Cím a kiadóban. 2248

Különléle

Utazó urak figyelmébe! Szubotican a „Park Hotel“ az utazó urak kedvelt találkozó helye. Olcsó leszállított árak. Tiszta szép szobák. Elsőrendű jó konyha. Garázs. Telefon 70. 1991

Mindenki lehet fotóamatőr! Fényképező gépet kölcsön adunk és ingyen megtanítjuk Barta i Drug. fotoszaküzlet, Duna-uca, Noviszd. 2252

Városi Mozi - Szubotica

Szerda - csütörtök - péntek

A filmművészet legszebb alkotása:

EXTÁZIS

Főszereplő:

HEDDY KIESLER

Előadások hétköznap: 6:15 és 9 órakor.

Szüret alkalmával nagyban és kicsinyben borcsapok és dugók legelőnyösebben beszerezhetők Gerber J. cég, Szubotica. Szudarevicseva 32.

PALICSON - utószezonban

Egyágyas szoba 10— dinár

Kétágyas szoba 20— dinár

bármelyik modern szállodában. — Az árakat semmiféle illeték nem drágítja.

Iskolakönyvek

Horvát-magyar-német nyelvűek, eng. a Proszvelnoz szavala i Ministarstva prosvete által a népiskolák részére. — Vizsonteladónak és iskolák részére ingyen küld tankönyvjegyzéket

Medjunarodni Novinszki Zavod — Szubotica, Vojnovicseva ulica 7. 173

Új és használt iskola-könyvek!

Vétel Eladás és Csere!

Iskolaszerek - Rajzeszközök!

Novi Becsejen

hirdetéseket és előfizetéseket Balog János vesz fel a REGGELI UJSAG részére

A Sztari és Novi Becsej között közlekedő „MIROSLAV“ hajó menetrendje:

Érvényes 1934. május 15-től	Menetidő 30 perc
Novi Becsejről indul: 2:45, 7:00, 9:05, 12:20, 16:30, 19:45	
Sztari Becsejről indul: 5:30, 7:40, 9:50, 14:00, 17:30, 21:15	
Bácskából a Bánátba Sztari Becsejen keresztül vezet a legrövidebb ut. — A „Miroslav“ hajónak csatlakozása van az 5sszes környéki vonatokkal és autobuszokkal. — A hajó teherbíróképessége 178 utas és 14 tonna áru. — Kedvezményes kiránduló csoportjegyek	

MILANO

- 17.10: Énekhangverseny.
- 20: Hanglemezek.
- 20.45: Vigjáték, utána a Weintraub-jazz a milánói Diana-kertből.

BUCURESTI

- 12: Hanglemezek.
- 13.40: Operatrézetek lemezeken.
- 18.05: Rádiózenekar.
- 20: Bizet: Carmen, opera lemezeken.

BERLIN:

- 18.30: Marten toner Wetzel-dalokat énekel.
- 20.15: Deutschlandsender.
- 21.30: Bach kis előjátékkal és korál-ábrándjai; Luedd. orgonaművész játéka.
- 21.50: Hangképek.
- 22.40: A rádiózenekar Haydn-hangversenye Liebenberg Éva által. Ariande Naxoson: Üstdob-szimfónia.

VARSO:

- 6.30: Egyházi ének, lemezek, közben torna.
- 12.10: Népszerű lemezek.
- 13.05: Táncczene Vlnából.
- 16: Mandolinzenekar.
- 16.40: Benedetti hegedűművész lemezel.
- 17.30: Griffel szoprán és Luca basszus dal és áriaest.
- 18.15: Berkviz zongoraművész játéka.
- 19.15: Tánclemezek.
- 20.12: A rádió szimfonikus zenekara.

WIEN:

- 12: A szimfonikus hangversenye.
- 16.55: Karjelenetek lemezeken különböző operákból.
- 18.10: Staeren bariton dal- és áriaestje.
- 20: Fodor: A templom egere három felvonásos vigjáték.
- 21.45: A rádiózenekar hangversenye.
- 23.45—1: Sieberth-négys.

A BIBOR LÁNG

— Regény —

Irta: G. WELLACE

(8)

Kinyitotta az ajtót. Az ágyban összekötözve és bekötött szemekkel feküdt Teddy Hunter.

Sabanier felügyelő hozzáróhant és zseb késével megszabadította kötelekeitől a fiatal embert.

— Mi történt? — kérdezte izgatottan a detektív.

Teddy dühösen felkacagott.

— O, igazán csekélység. Amíg aludtam, valaki behatolt szobámba, bekötötte a szemem, össze-vissza kötözött, mielőtt védekezhettem volna és azt hiszem...

— Nos?

— Azt hiszem feltörte páncélbőröndömet, hogy elrabolja a diadémokat.

Felugrott az ágyról és a nyitott páncélbőröndhöz ment.

— Persze! — kiáltotta. — Nincs itt egy darab sem! Ötöt már tegnap elvittek. Ugy látszik próbára.

— Magától tegnap elloptak öt diadémot?

— Igen. Itt van a tolvaj nyugtája is.

Sabanier agya úgy dolgozott, mint hárszét akarná vetni burkát.

— Hát én majd rendet csinállok ebben a hotelben! — kiabált rekedten és megnyomta a csengőt.

Olyan heves volt a csengetés, hogy a szobapincér ijedten nyitott be.

— Parancsol, Sir? — kérdezte.

— En parancsolok! — mondotta erősen Sabanier. — Azonnal küldje ide Bourjois igazgatót.

— Ez sajnos lehetetlen, felügyelő ur.

— Lehetetlen? Miért?

— Mert Bourjois igazgató ur egy héttel ezelőtt elutazott.

— Hová?

— Azt nem mondta meg.

Hunter a detektívre nézett. Látta, hogy Sabanier gondolkodik.

— Ne gyujtsam fel a villanyt, felügyelő ur? — kérdezte.

— Nem. Hagyjon most. Csend legyen!

A detektív előrenyújtott lábbal ült egy fotelben és a falat nézte. Furcsának találta, hogy Bourjois igazgató éppen most nincs Párisban. Dehát akkor úgy látszik, mégis csak rossz nyomon halad.

Egyszer csak elakadt a lélegzete. A falon, a tizenötös és a tizenötös szoba határ falán, fenn, csaknem a mennyezetnél, fényt pillantott meg.

Az a fény csak pár másodpercig látszott és eltűnt.

Mintha valamit ráfordítottak volna egy nyílásra.

Alig tartotta vissza magát, hogy fel ne ugorjon.

De a helyén maradt és várt.

A mély csendben hallotta, hogy a tizenötös szoba ajtaja kinyílik, valaki ráfordítja a kulcsot és könnyű léptekkel végigmegy a folyosón.

Sabanier felügyelő a csengőhöz ugrott és megnyomta.

XVI.

A Bibor láng

Alice Brown felült az ágyában.

— Ki maga?

— Ezt sajnos nem közölhetem.

— Gyujtsa fel a villanyt.

— Ezt nem tehetem.

— Mit akar?

— Erről már beszélhetünk. Én az Isme-

retlen tettes vagyok.

— A leány halkán felsikoltott.

— Nem vártam mára.

— Éppen azért jöttem. Maga nem tartotta be teljesen hallgatóságos ígérését és beszélt valakivel a levelemről.

— Nem!

— Dehogynem. Másképen hogyan került volna Mister Thompson Harzburgba? Ez különben most már teljesen mindegy. Nekem ugysem volt szándékomban magát Harzburgba engedni. Csak azért írtam, hogy ne Berlinbe csödjese a Thompsonokat.

Kis csend következett.

— Elhozta a követ? — kérdezte Alice.

— Természetesen.

— Láthatnám?

— Azonnal. Elhozta a százezer dollárt?

— Természetesen.

— Láthatnám?

— Így a sötétben bajosan.

— Csak így a sötétben. Zseblámpám van és azzal megvilágíthatok mindent.

— Ott a bőröndömben... vegye ki...

— Csak nem képzeli kedves kisasszony, hogy idegen bőröndökben kotorászom!

Bár a helyzet cseppet sem volt mulatságos, Alice felkacagott.

— Ne gonyolódjék velem, — mondta az Ismeretlen tettes — ez rosszul esik. Kérem, ugysis sötét van, menjen a bőröndhöz és vegye ki a pénzt. Ne haragudjék viszont, ha valószínűen fölös óvatosságból előveszem a revolverem, nem tudom nem tart-e bőröndjében fegyvert is. Kellemetlen lenne az ilyen meglepetés egy szép hölgy részéről.

Alice kiugrott az ágyból és a bőröndhöz ment.

Kinyitotta. A bőrönd alján volt papírba csomagolva a százezer dollár. Elővette.

Az Ismeretlen tettes most újra megszólalt:

— Feküdjék vissza az ágyába Miss Brown. Meggyujtom a zseblámpámat és annak fénye mellett számolja át itt előttem a bankjegyeket.

Alice számolni kezdett a kis fény sugar világánál.

A százezer dollárból nem hiányzott egy cent sem.

— Szeretem a pontos munkát, — mondotta az idegen. — Most pedig ime, átadom..

— A Bibor lángot?

— Nem. Először a nyugtát. Én nagyon rendes ember vagyok.

Egy papírlapot tolt Alice elé.

A leány elolvasta:

Elismervény.

A mai napon átvettem Miss Alice Browntól százezer dollárt, mint a Bibor láng ellenértékét.

Ismeretlen tettes.

Alice szíve a torkában dobogott.

Olyan ideges volt, hogy alig tudott uralkodni magán.

— És a Bibor láng? — kérdezte remegve.

Az idegen zsebébe gyűrte a pénzt és egy kis kazettát adott át a lánynak.

— Parancsolja, Miss Brown.

— Világítson csak ide kérem!

És a zseblámpa fényénél megpillantotta a kazettában a drágakövet.

Igen, a kezében volt a Bibor láng.

Ragyogott, csillogott, szórta vörös sugarait.

— O, Istenem! — sóhajtott Alice.

— Rendben vagyunk? — kérdezte az ismeretlen.

— Azt hiszem, igen.

— A viszontlátásra, Miss Brown.

Alice csak annyit látott, hogy a zseblámpa elalszik, az ajtó kinyílik és egy árny tűnik el az ajtónyílásban.

Egyedül volt a szobában. Egyedül a Bibor lánggal. Csengetett.

— Kérem, — kiáltotta a belépő szobalálynak — hozzák a számlám, utazom!

Mrs Brown először megrémült, amikor Alice hazatérését jelző sürgönyt megkapta, de azután megnyugodott.

— Bizonyosan nagyon unatkozott egyedül szegényke.

— És várta a vonatot.

Alice Brown boldogan ugrott le a hálókoesiből és szaladt édesanyja elé.

— Anyuskám! Anyuskám! Csak hogy itt vagyok megint.

Alig várta, hogy hazaérjenek. És amikor becsukódott mögöttük a szoba ajtaja az idős hölgyhöz fordult.

— Anyukám, most bevallok neked valamit.

— Micsodát kislányom?

— Én nem azért utaztam el, mert beteg vagyok. Én nem is vagyok beteg.

— Hanem?

— Hanem, hogy meglepjelek valamivel. Én hoztam neked valamit.

— Mit?

— Valamit, ami mérhetetlen örömet okoz majd neked.

— Csak nem?

— De igen. Én elhoztam neked a... a...

— A Bibor lángot?

— A Bibor lángot anyám!

Odaadta a kis tokot.

Az öregasszony kinyitotta.

Kivette belőle a csillogó követ. Forgatta nézegette, közel vitte a szeméhez, megcsillogtatta a lámpa fényében. Egyszerre könnyes lett a szeme. A leányához fordult:

— Aranyos, drága gyermek vagy, hogy meg akarsz vigasztalni. Ugy illenék, hogy én most nagy örömet mutassak. Te megírdemelnéd ezt, de én nem tudok hazudni.

A leány az anyjára bámult.

— Nem tudsz hazudni?

— Nem gyermekem. De hálásan köszönöm, hogy vigasztalásomra megcsináltattad a Bibor láng másolatát.

Rettenetes érzések támadtak Aliceban.

— Mit csináltattam meg?

A Bibor láng másolatát üvegből. Mert ez a kő, jól tudom, nem a Bibor láng, leányom.

A szerencsétlen Alice Brown ajultan zuhant a földre.

XVII.

Lord Walwer szekrénye

A szobapincér ismét belépett Teddy Hunter lakosztályába.

— Parancsolnak az urak?

Sabanier eléje állt.

— Ismer engem, ugy-e?

— Igenis felügyelő ur.

— Akkor jöjjen velünk. Maga is Hunter. Jöjjenek utánam.

Kimentek a folyosóra.

Sabanier felügyelő a tizenötös szoba ajtaja elé lépett.

— Ki lakik ebben a szobában?

Folytatjuk.